

‘Van juridische regels naar beslisbomen’

‘Een onderzoek naar de invulling van beslisbomen voor gemeente
Alphen aan den Rijn’

Naam: E. (Esmeralda) Hooplot

Studentnummer: s1094773

Opleiding: HBO-Rechten

Klas: RE4H

Modulecode: HBR-4-AS17-AS

Reguliere inleverdatum: 16 juni 2020

Onderwijsinstelling: Hogeschool Leiden

Naam afstudeerbegeleider: J. van de Vorstenbosch

Naam afstudeerdocent: I. Van Mierlo

Blok 15/16, 2019-2020

Afstudeeronderzoek binnen het LivingLAB Omgevingsrecht

In opdracht van: **gemeentebestuur Alphen aan den Rijn**

Begeleider opdrachtgever: **B. Dautzenberg**

Voorwoord

Voor u ligt de scriptie 'van juridische regels naar beslisbomen', een onderzoek naar de invulling van beslisbomen. Deze scriptie is geschreven in het kader van mijn afstuderen aan de opleiding Rechten aan Hogeschool Leiden.

Na een intensief traject (oktober 2019 – juni 2020) is deze scriptie tot stand gekomen. In dit traject heb ik veel bij kunnen leren op professioneel en persoonlijk gebied. Het produceren van deze scriptie zat niet altijd even mee, maar met doorzettingsvermogen en hulp van een aantal personen is het toch gelukt. Graag richt ik een persoonlijk dankwoord aan deze personen.

Mijn dank gaat uit naar mijn afstudeerbegeleider Janneke van de Vorstenbosch. Dank voor de kans die mij is gegeven om binnen het LivingLAB af te studeren en natuurlijk ook de begeleiding die ik tijdens het traject heb gekregen in samenwerking met Ilona van Opdorp en Gerdo Kuiper.

Daarnaast wil ik Bert Dautzenberg in samenwerking met de werkgroep (Elisabeth de Bordes, Gesine Faken-Oudekerk, Michiel le Febre en Margreth van der Pijl - Noordhoek) bedanken voor de goede begeleiding, ondersteuning en expertise tijdens dit traject. Ook wil ik de groep geïnterviewde personen bedanken voor hun bijdrage aan deze scriptie.

Ten slotte wil ik mijn familie en vrienden bedanken voor de steun en afleiding tijdens het afstudeertraject.

Ik wens u veel leesplezier.

Esmeralda Hooplot

Zoetermeer, 16 juni 2020

Samenvatting

Op 1 januari 2022 moet de nieuwe omgevingswet in werking treden. De Omgevingswet is de wet die ervoor moet zorgen dat er kan worden ondernomen, gecreëerd, gewerkt en gewoond in een fysieke leefomgeving. In de nieuwe omgevingswet worden 26 wetten, 60 algemene maatregelen van bestuur en 75 ministeriële regelingen gebundeld tot 1 wet, 4 algemene maatregelen van bestuur en 1 omgevingsregeling. Deze bundeling moet onder andere zorgen voor vergroting van de inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht.

Digitalisering moet bijdragen aan het bereiken van de gestelde doelen van de stelselherziening. Om de Omgevingswet een goede en eenvoudige uitwerking te kunnen bieden wordt een digitaal stelsel ontwikkeld, genaamd Digitaal Stelsel Omgevingswet. In het Digitaal stelsel staat de landelijke voorziening digitaal stelsel omgevingswet centraal. Deze landelijke voorziening voorziet in het elektronisch ontsluiten van informatie over de fysieke leefomgeving en een loketfunctie waarin de initiatiefnemer kan checken of een vergunning nodig is. Daarnaast kunnen ook elektronisch aanvragen worden ingediend, meldingen worden gedaan en gegevens worden verstrekt aan het bevoegd gezag.

Het doel van dit onderzoek is om te onderzoeken hoe er invulling kan worden gegeven aan beslisbomen voor een vergunningcheck en vergunningaanvraag. Dit zal gebeuren aan de hand van de onderzoeksvraag: *‘Op welke wijze kan gemeente Alphen aan den Rijn de beslisboom van Berkeley Bridge invullen voor een vergunningcheck en vergunningaanvraag, ten aanzien van het plaatsen van een erfafscheiding en het kappen van een boom, blijkens wetanalyse, literatuuronderzoek, dossieranalyse en interviews?’*

Ter uitvoering van de onderzoeksvraag is gebruik gemaakt van wetsanalyse, literatuuronderzoek en dossieranalyse. Aan de hand van deze onderzoeksmethode zijn in dit onderzoek 4 beslisbomen opgesteld. Eén vergunningcheck en één vergunningaanvraag voor het kappen van een boom en één vergunningcheck en één vergunningaanvraag voor het plaatsen van een erfafscheiding'. Tevens zijn er 8 interviews gehouden. Met de interviews is er ingegaan op de succesfactoren en knelpunten van de opgestelde beslisbomen op juridisch technisch vlak en op interpretatie van de doelgroep. Uit de interviews kan worden geconcludeerd dat de beslisbomen goed in elkaar zijn gezet en technisch kloppen, maar dat er inhoudelijk nog aanpassingen zijn vereist om de beslisboom begrijpelijker en duidelijker te maken voor de initiatiefnemer.

Op basis hiervan wordt gemeente Alphen aan den Rijn aanbevolen om in het proces van vervanging van het omgevingsplan de juridische regels toepasbaar te maken en hierin op te nemen. De juridische regels en de toepasbare regels komen zo dicht bij elkaar waardoor het proces van toepasbaar maken kan worden vergemakkelijkt en versnelt. Daarnaast wordt de gemeente aanbevolen om de

beslisbomen te laten testen door leken, zodat er kan worden vastgesteld of de beslisbomen naast technische opbouw ook inhoudelijk kloppen en begrijpelijk zijn voor de initiatiefnemer.

Het modeleren van de beslisbomen in de software van Berkeley Bridge ging goed, maar niet geheel vlekkeloos. Gemeente Alphen aan den Rijn wordt daarom ook aanbevolen om na te gaan hoe beslisbomen opgesteld kunnen worden in softwarepakketten van andere leveranciers en te kijken of dit andere mogelijkheden kan bieden.

Inhoudsopgave

.....	1
Hoofdstuk 1 Inleiding van het onderzoek	8
1.1 Aanleiding en probleemanalyse	8
2.1 Doelstelling, centrale vraag en deelvragen	11
1.2.1 Onderzoeksdoel.....	12
1.2.2 Centrale vraag	12
1.2.3 Theoretische deelvragen.....	12
1.2.4 Praktijk-deelvragen	13
3.1 Onderzoeksmethode.....	13
1.3.1 Theoretische deelvragen.....	13
1.3.2 Praktijk-deelvragen	15
Hoofdstuk 2 Juridisch kader	17
2.1 Kappen van een boom.....	17
2.1.1 Landelijk.....	17
2.1.2 Lokaal	17
2.1.3 Indieningsvereisten vergunningaanvraag.....	19
2.2 Plaatsen van een erfafscheiding.....	19
2.2.1 Landelijk.....	19
2.2.2 Lokaal	20
2.2.3 Welstand	20
2.2.4 Indieningsvereisten vergunningaanvraag.....	20
2.3 Conclusie	21
Hoofdstuk 3 Toepasbare regels.....	22
3.1 Toepasbaar maken	22
3.1.1 Niet toepasbaar	23
3.1.1.2 Kappen van een boom	23
3.1.1.3 Plaatsen van een erfafscheiding	23
3.2 Uitkomsten toepasbare regels.....	24
3.3 uitwerking toepasbare regels.....	25
3.3.1 vergunningcheck 'kappen van een boom'	25
3.3.2 vergunningaanvraag 'kappen van een boom'	29
3.3.3 vergunningcheck 'plaatsen van een erfafscheiding'	32
3.3.4 vergunningaanvraag 'plaatsen van een erfafscheiding'	35
3.4 Conclusie	38
Hoofdstuk 4 resultaten dossieranalyse	39
4.1 Doel.....	39
4.2 Aanpak/ stappenplan	39
4.3 Structurering van toepasbare regels	40
4.4 Opstelling beslisboom.....	40
4.4.1 Vergunningcheck voor het kappen van een boom	40
Opstelling beslisboom:	40
4.4.2 Vergunningaanvraag voor het kappen van een boom	41
Opstelling beslisboom:	41
4.4.3 Vergunningcheck 'Plaatsen van een erfafscheiding'	41

Opstelling beslisboom:	41
4.4.4 Vergunningaanvraag 'Plaatsen van een erfafscheiding'	42
Opstelling beslisboom:	42
.....	42
4.5 Invulling beslistabel	43
4.5.1 Vergunningcheck voor het kappen van een boom	43
Invulling beslistabel 1 beschermwaardig:	43
Invulling beslistabel 2 particulier/gemeentelijk/provinciaal:	44
Invulling beslistabel 3 check kappen boom:	44
.....	44
4.5.2 Vergunningaanvraag voor het kappen van een boom	45
Invulling beslistabel 1 indieningsvereisten check kappen boom:	45
4.5.3 Vergunningcheck voor het plaatsen van een erfafscheiding'	45
Invulling beslistabel 1 Bor toestemmingsvrij:	45
Invulling beslistabel 2 Bor toestemmingsvrij mits:	46
Invulling beslistabel 3 hoogte erf-perceelafscheiding:	46
.....	46
.....	46
Invulling beslistabel 4 Alphen Stad/Welstand:	47
Invulling beslistabel 5 plaatsen erfafscheiding:	47
.....	47
4.5.2 Vergunningaanvraag voor het plaatsen van een erfafscheiding'	48
Invulling beslistabel 1 bestemmingsplan:	48
Invulling beslistabel 2 welstand:	48
Invulling beslistabel 3 Mor:	48
Invulling beslistabel 4 indieningsvereisten erfafscheiding:	49
4.6 Beslisbomen uploaden naar DSO	49
4.7 Conclusie	50
Hoofdstuk 5 resultaten Interviews	51
5.1 Juridisch technisch vlak	52
Succesfactoren	52
.....	52
Knelpunten	52
5.2 Interpretatie doelgroep	56
Succesfactoren	56
Knelpunten	56
5.3 Conclusie	58
Hoofdstuk 6 Conclusie	59
6.1 Analyse wet- en regelgeving	59
6.2 Toepasbaar maken	59
6.3 Beslisbomen modeleren in software	60
6.4 Uploaden van de beslisbomen	60
6.5 Uitkomst	60

Hoofdstuk 7 Aanbevelingen.....	61
Toepasbaar maken integreren in omgevingsplan	61
Beslisbomen inhoudelijk testen.....	61
Beslisbomen testen verschillende leveranciers.....	61
Beroepsproduct	63
Instructie beslisbomen bekijken:	63
Vergunningchecks:.....	64
Vergunningaanvragen	67
Bronnnenlijst	68
Bijlagen.....	69
Bijlage I: dossieranalyse.....	70
Bijlage II: ingevulde vragenlijst interview	75
<i>Beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling</i>	<i>75</i>
Bijlage III: ingevulde vragenlijst interview	76
<i>Juridisch beleidsadviseur ruimtelijke ontwikkeling.....</i>	<i>76</i>
Bijlage IV: ingevulde vragenlijst interview.....	81
<i>Juridisch beleidsadviseur ruimtelijke ontwikkeling.....</i>	<i>81</i>
Bijlage V: ingevulde vragenlijst interview.....	84
<i>Docent hogeschool Leiden i.v.m. Samenwerking omgevingsmanager gemeente Alphen aan den Rijn.....</i>	<i>84</i>
Bijlage VI: ingevulde vragenlijst interview.....	89
<i>Contractbeheerder arbeidsparticipatie.....</i>	<i>89</i>
Bijlage VII: ingevulde vragenlijst interview	93
<i>Gegevensbeheerder data management.....</i>	<i>93</i>
Bijlage VIII: ingevulde vragenlijst interview	95
<i>Regisseur vastgoed en exploitaties</i>	<i>95</i>
Bijlage IX: ingevulde vragenlijst interview.....	97
<i>Landmeter</i>	<i>97</i>

Hoofdstuk 1 Inleiding van het onderzoek

1.1 Aanleiding en probleemanalyse

Het huidige omgevingsrecht bestaat uit tientallen wetten en honderden regelingen voor ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Al deze wetten en regelingen hebben verschillende procedures, planvormen en regels. Dit leidt tot afstemmings- en coördinatieproblemen en verminderde kenbaarheid en bruikbaarheid. Vernieuwing van het omgevingsrecht is van belang, omdat het geldende recht niet aansluit bij de toekomstige ontwikkelingen. In de huidige situatie worstelen initiatiefnemers (burgers en bedrijven) met veel verschillende wetten met elk hun eigen procedures, planvormen en regels.¹

Op 1 januari 2022 moet de nieuwe omgevingswet in werking treden. De Omgevingswet is de wet die ervoor moet zorgen dat er kan worden ondernomen, gecreëerd, gewerkt en gewoond in een fysieke leefomgeving. Met het oude omgevingsrecht is dit moeilijk te verwezenlijken. In de nieuwe omgevingswet worden 26 wetten, 60 algemene maatregelen van bestuur en 75 ministeriële regelingen gebundeld tot 1 wet, 4 algemene maatregelen van bestuur en 1 omgevingsregeling.

Aan de stelselherziening van het omgevingsrecht liggen vier verbeterdoelen ten grondslag. Allereerst moet het zorgen voor vergroting van de inzichtelijkheid, voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht. Vervolgens moet het een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving bewerkstelligen. Daarnaast moet de bestuurlijke afwegingsruimte worden vergroot door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van de doelen voor de fysieke leefomgeving. Ten slotte moet het ook zorgen voor versnelling en verbetering van de besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.²

Digitalisering moet bijdragen aan het bereiken van de gestelde doelen van de stelselherziening van het omgevingsrecht. Om de Omgevingswet een goede en eenvoudige uitwerking te kunnen bieden wordt een digitaal stelsel ontwikkeld, genaamd Digitaal Stelsel Omgevingswet (hierna: DSO). Het DSO wordt ontwikkeld binnen het interbestuurlijke programma 'Aan de slag met de Omgevingswet'.³ Aan het DSO zijn een drietal doelstellingen verbonden. Ten eerste moet er informatie beschikbaar worden gesteld over de fysieke leefomgeving. Ten tweede moet het DSO het elektronische verkeer van aanvragen, meldingen, en dergelijke faciliteren. Tot slot moet met het DSO in het algemeen een doelmatige en doeltreffende uitvoering van taken en bevoegdheden op grond van de omgevingswet bevorderen.⁴

¹ Kamerstukken II 2013/14, 33 962, nr. 3, p. 5-6

² Kamerstukken II 2013/14, 33 962, nr. 3, p. 7

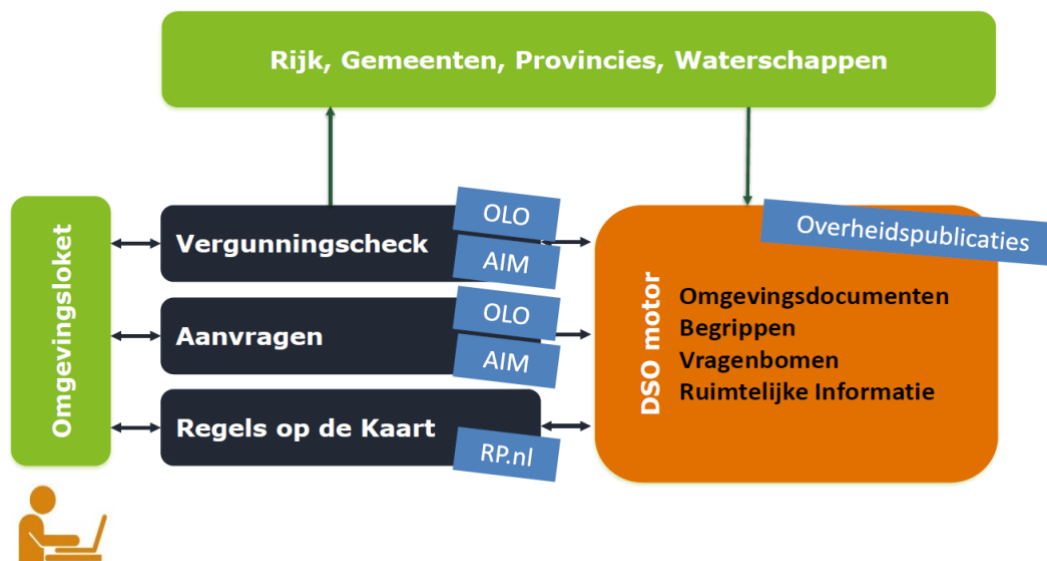
³ Kamerstukken II 2017/18, 34986 nr. 3, p. 43-44

⁴ Mr. Dr. J.H.G. van den Broek, *Handboek omgevingswet in de praktijk*, Wolters Kluwer 2019, p. 88-89, 472

In het DSO staat de landelijke voorziening digitaal stelsel omgevingswet (hierna: 'DSO-LV') centraal.⁵ Deze landelijke voorziening voorziet in ieder geval het elektronisch ontsluiten van informatie over de fysieke leefomgeving en een loketfunctie waarin de initiatiefnemer aanvragen elektronisch kan indienen, meldingen kan doen of gegevens kan verstrekken aan het bevoegd gezag.⁶

Het DSO-LV integreert drie bestaande landelijke functionaliteiten. Het omgevingsloket (OLO), het Activiteitenbesluit Interne Module (AIM) en Ruimtelijkeplannen.nl.⁷ Het DSO-LV zal na inwerkingtreding van de Omgevingswet de volgende drie functies ondersteunen:

- de functie om vergunningaanvragen in te dienen, meldingen te doen, te voldoen aan andere informatieplicht dan een melding en het indienen van een ander bericht.
- de functie om regels uit een besluit of ander rechtsfiguur op grond van de omgevingswet op een bepaalde locatie in te zien.
- de functie om op een gebruiksvriendelijke manier te checken of een vergunning nodig is, te checken of er een melding moet worden gedaan of op andere wijze informatie aan het bevoegde gezag moet worden verstrekt voor activiteiten die in de huidige voorzieningen (OLO en AIM) het meest worden geraadpleegd.⁸

Bron: Basispresentatie 'introductie DSO', aan de slag met de omgevingswet

⁵ Kamerstukken II 2017/18, 34986 nr. 3, p. 44

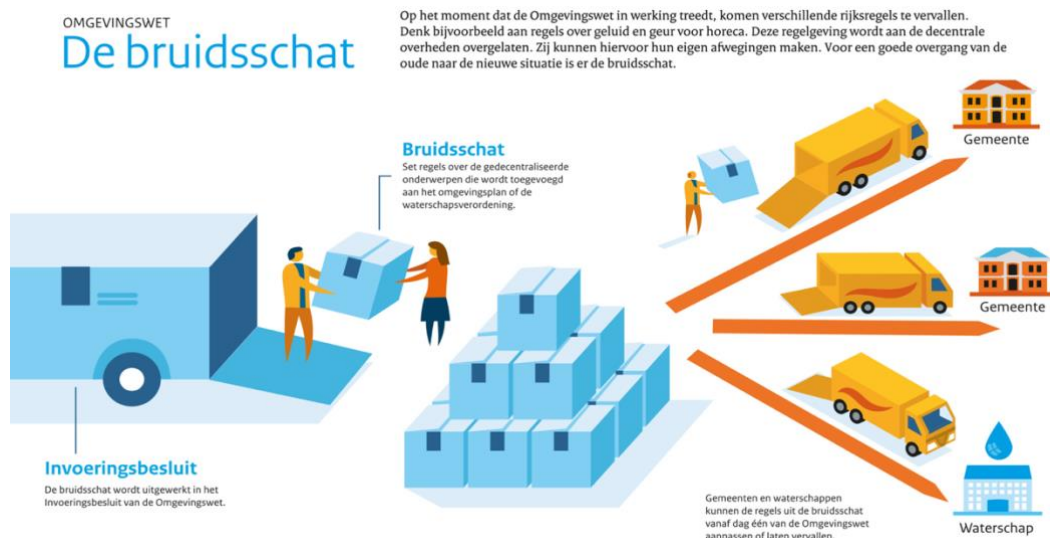
⁶ Mr. Dr. J.H.G. van den Broek, *Handboek omgevingswet in de praktijk*, Wolters Kluwer 2019, p. 472

⁷ Kamerstukken II 2017/18, 34986 nr. 3, p. 44

⁸ Kamerstukken II 2017/18, 34986 nr. 3, p. 45

Initiatiefnemers zoeken vaak antwoord op specifieke vragen. Vragen zoals: 'Moet ik een vergunning aanvragen als ik een boom ga kappen?' of 'Wat moet ik aan informatie aanleveren als ik een vergunning wil aanvragen voor het plaatsen van een erfafscheiding?'. Binnen het DSO-LV kan de initiatiefnemer via de loketfunctie gebruik maken van aangeboden hulpmiddelen in de vorm van toepasbare regels. Via beslisbomen wordt het mogelijk gemaakt om antwoord te krijgen op dergelijke vragen, ook wel de vergunningcheck genoemd. Het toepasbaar maken van juridische regels houdt in dat juridische regels worden omgezet naar begrijpelijke taal voor de initiatiefnemer. De toepasbare regels worden verwerkt in beslisbomen die uiteindelijk door de initiatiefnemer kunnen worden doorlopen. De initiatiefnemer wordt via de beslisboom om bepaalde informatie gevraagd. De antwoorden van de initiatiefnemer leiden tot een uitkomst. In de uitkomst kan bijvoorbeeld worden aangegeven dat er voor de activiteit een vergunning moet worden aangevraagd.⁹ Via het DSO-LV worden de aanvraag, melding en/of informatie van de initiatiefnemer doorgeleid naar het bevoegd gezag. Het bevoegd gezag doet de behandeling via het eigen digitale systeem.¹⁰

Het Rijk vertaalt de huidige landelijke regels naar toepasbare regels en stelt deze in de vorm van beslisbomen beschikbaar aan het DSO-LV. Het Rijk zal dit doen voor activiteiten die in de huidige voorzieningen (OLO en AIM) het meest worden geraadpleegd door de initiatiefnemer. Deze set van aangeleverde regels wordt ook wel 'de bruidsschat' genoemd. Dit houdt in dat er in het DSO-LV nog geen lokale toepasbare regels worden opgenomen van de decentrale overheden. Decentrale overheden, in dit geval gemeente Alphen aan den Rijn, moeten er zelf voor zorgen dat de lokale regels vertaald worden naar toepasbare regels.¹¹ Voor de decentrale overheden bestaat dan ook de mogelijkheid om hun lokale regels om te zetten naar beslisbomen voor gebruik in het DSO-LV (oefenomgeving).¹²

Bron: Omgevingswetportaal.nl, maart 2018

⁹ Kamerstukken II 2017/18, 34986 nr. 3, p. 48

¹⁰ Kamerstukken II 2017/18, 34986 nr. 3, p. 50

¹¹ 'Toepasbare regels: dit houdt het in', aan de slag met de omgevingswet, www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

¹² Kamerstukken II 2017/18, 34986 nr. 3, p. 48

Op 1 januari 2021 krijgen alle gemeenten een 'omgevingsplan van rechtswege', zo ook gemeente Alphen aan den Rijn. Dit omgevingsplan van rechtswege bestaat uit de bestaande bestemmingsplannen van de gemeente en de Bruidsschat. De gemeenten hebben tot 2029 de tijd om het omgevingsplan van rechtswege en een deel van de lokale verordeningen te vervangen zoals bedoeld in de Omgevingswet.¹³

Gemeente Alphen aan den Rijn gaat voor de meest geraadpleegde activiteiten in de huidige voorzieningen (OLO en AIM) de lokale juridische regels toepasbaar maken. De gemeente is op dit moment bezig met de implementatie van de Omgevingswet. Een deeltraject van de implementatie is 'de digitalisering van de omgevingswet'. Binnen dit deeltraject gaat een werkgroep aan de slag met de pilot 'toepasbare regels'. Binnen de pilot kan worden geoefend met het toepasbaar maken van juridische regels in het DSO-LV (oefenomgeving). Zo kan ervaring worden opgedaan met het maken, verifiëren en publiceren van toepasbare regels en de omzetting van de regels naar beslisbomen voor gebruik in het DSO-LV.¹⁴

Verschillende leveranciers beschikken over softwarepakketten waarmee de beslisbomen gemodelleerd kunnen worden. Gemeente Alphen aan den Rijn heeft voor de pilot 'Toepasbare regels' de keuze gemaakt om samen te werken met leverancier Berkeley Bridge.

Berkeley Bridge is een bedrijf die organisaties ondersteunt door hen te adviseren op het gebied van kennissystemen. Zij hebben een Berkeley Publisher ontwikkeld die gebaseerd is op grafische beslisbomen die worden gepresenteerd in de vorm van een online applicatie. Met de Berkeley Publisher is het uiteindelijk de bedoeling dat de gebruiker stapsgewijs ondersteund wordt bij het verkrijgen van de benodigde informatie en benodigde antwoorden.¹⁵

2.1 Doelstelling, centrale vraag en deelvragen

Gemeente Alphen aan den Rijn gaat beslisbomen opstellen voor het kappen van een boom en het plaatsen van een erfafscheiding, zodat een initiatiefnemer gebruiksvriendelijk kan checken of een vergunning nodig is en zo ja een vergunning kan aanvragen. Met dit onderzoek zal input worden gegeven voor de beslisboom van een vergunningcheck en een vergunningaanvraag voor gebruik in het DSO-LV (oefenomgeving).

¹³ 'Nieuws, ondersteunt bij maken omgevingsplan en toepasbare regels', www.vng.nl

¹⁴ 'Artikel toepasbare regels', VNG (rubriek omgevingswet), www.vng.nl

¹⁵ berkeleybridge.nl, zoek op: 'over ons'

1.2.1 Onderzoeksdoel

Het doel van dit onderzoek is om voor gemeente Alphen aan den Rijn met behulp van de Berkeley Bridge Modeler twee beslisbomen op te stellen voor twee vergunningschecks en de daarbij horende aanvraagformulieren. Er zal worden onderzocht hoe de relevante juridische regels toepasbaar gemaakt kunnen worden en hoe dit uiteindelijk verwerkt kan worden in de beslisboom van Berkeley Bridge. Deze beslisbomen worden gerealiseerd voor de digitale afhandeling van vergunningchecks en vergunningaanvragen in het DSO-LV (oefenomgeving).

1.2.2 Centrale vraag

In dit onderzoeksrapport zal de onderstaande centrale vraag worden beantwoord.

Op welke wijze kan gemeente Alphen aan den Rijn de beslisboom van Berkeley Bridge invullen voor een vergunningcheck en vergunningaanvraag, ten aanzien van het plaatsen van een erfafscheiding en het kappen van een boom, blijkens wetanalyse, literatuuronderzoek, dossieranalyse en interviews?

1.2.3 Theoretische deelvragen

De volgende theoretische deelvragen zijn opgesteld, zodat er antwoord kan worden gegeven op de centrale vraag:

1. Wat is de relevante landelijke wet- en regelgeving bij het kappen van een boom?
2. Wat is de relevante lokale wet- en regelgeving binnen gemeente Alphen aan den Rijn bij het kappen van een boom?
3. Wat is de relevante landelijke wet- en regelgeving bij het plaatsen van een erfafscheiding?
4. Wat is de relevante lokale wet- en regelgeving binnen gemeente Alphen aan den Rijn bij het plaatsen van een erfafscheiding?
5. Op welke manier worden de relevante juridische regels toepasbaar gemaakt?
6. Welke landelijke en lokale wet- en regelgeving voor het kappen van een boom zijn geschikt om toepasbaar te maken?
7. Welke landelijke en lokale wet- en regelgeving voor het plaatsen van een erfafscheiding zijn geschikt om toepasbaar te maken?

1.2.4 Praktijk-deelvragen

Aansluitend op de theoretische deelvragen zijn er ook praktijk deelvragen opgesteld:

8. Welke stappen kunnen er worden genomen om invulling te geven aan een beslisboom?
9. Op welke wijze breng je structuur aan in de volgorde van de toepasbare regels voor uitwerking in een beslisboom?
10. Op welke manier kan de beslisboom worden ingevuld in de software van Berkeley Bridge?
11. Wat zijn de technisch juridische knelpunten en succesfactoren van de gemodelleerde beslisbomen?
12. Wat zijn voor de initiatiefnemers de knelpunten en succesfactoren van de gemodelleerde beslisbomen?

3.1 Onderzoeksmethode

De opgestelde deelvragen zijn onderverdeeld in twee categorieën. Het theoretisch- juridische onderzoeksgedeelte en het praktijkonderzoeksgedeelte. Per deelvraag wordt aangegeven welke onderzoeksmethode wordt gebruikt en hoe het onderzoek wordt aangepakt.

1.3.1 Theoretische deelvragen

Voor beantwoording van deelvraag 1 wordt een wetsanalyse gemaakt van de landelijke wet- en regelgeving voor het kappen van een boom. Voor de wetsanalyse wordt alleen gebruik gemaakt van de landelijke wet- en regelgeving die in de huidige situatie voor invoering van de nieuwe omgevingswet van kracht is. Er wordt namelijk verwacht dat de huidige lokale regels overeenkomen met de nieuwe omgevingswet die nog vertaald moet worden naar de Bruidsschat.

Met de analyse kan in kaart worden gebracht welke landelijke wet- en regelgeving relevant is bij het kappen van een boom.

De volgende wet- en regelgeving wordt gebruikt voor de wetsanalyse:

- Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht (hierna: Wabo)
- Besluit omgevingsrecht (hierna: Bor)

Voor beantwoording van deelvraag 2 wordt een wetsanalyse gemaakt van de lokale wet- en regelgeving voor het kappen van een boom. Voor de wetsanalyse wordt alleen gebruik gemaakt van de lokale wet- en regelgeving die in de huidige situatie voor invoering van de nieuwe omgevingswet van kracht zijn. Met de analyse kan in kaart worden gebracht welke lokale wet- en regelgeving relevant is bij het kappen van een boom. De volgende wet- en regelgeving wordt gebruikt voor de wetsanalyse:

- Algemene Plaatselijke Verordening Alphen aan den Rijn (hierna: APV)

Voor deelvraag 3 wordt een wetsanalyse gemaakt van de landelijke wet- en regelgeving voor het plaatsen van een erfafscheiding. Voor de wetsanalyse wordt alleen gebruik gemaakt van de landelijke wet- en regelgeving die in de huidige situatie voor invoering van de nieuwe omgevingswet van kracht zijn. Er wordt namelijk verwacht dat de huidige landelijke regels overeenkomen met de nieuwe omgevingswet die nog vertaald moet worden naar de Bruidsschat. Met de analyse kan in kaart worden gebracht welke landelijke wet- en regelgeving relevant is bij plaatsen van een erfafscheiding. De volgende wet- en regelgeving wordt gebruikt voor de wetsanalyse:

- Wabo
- Bor

Voor deelvraag 4 wordt ook een wetsanalyse gemaakt van de lokale wet- en regelgeving voor het plaatsen van een erfafscheiding. Voor de wetsanalyse wordt alleen gebruik gemaakt van de lokale wet- en regelgeving die in de huidige situatie voor invoering van de nieuwe omgevingswet van kracht zijn. Er is alleen gebruik gemaakt van het bestemmingsplan Alphen Stad. Bestemmingsplan Alphen Stad is op dit moment het meest complete bestemmingsplan die het beste aansluit bij de nieuwe vormgeving van de omgevingswet. Wet- en regelgeving betreffende andere deelgebieden binnen gemeente Alphen aan den Rijn vallen hierdoor buiten de wetsanalyse. Met de analyse kan in kaart worden gebracht welke lokale wet- en regelgeving relevant is bij het plaatsen van een erfafscheiding in deelgebied Alphen Stad. De volgende wet- en regelgeving wordt gebruikt voor de wetsanalyse:

- Bestemmingsplan Alphen Stad
- Welstandsnota gemeente Alphen aan den Rijn

Met behulp van literatuur- en bronnenonderzoek wordt er antwoord gegeven op deelvraag 5. Met de gekozen onderzoeksmethode kan er onderzoek worden gedaan naar de theorie achter de nieuwe Omgevingswet en het toepasbaar maken van de juridische regels. De volgende bronnen worden gebruikt in dit onderdeel:

- Handboek Omgevingswet in de praktijk
- Werken met de Omgevingswet
- Handreiking toepasbare regels (VNG)
- Schrijfwijzer toepasbare regels (aandeslagmetdeomgevingswet.nl)

Deelvraag 6 wordt ook beantwoordt doormiddel van literatuur- en bronnenonderzoek.

Met deze onderzoeksmethode kan worden achterhaald welke juridische regels bij het kappen van een boom geschikt zijn om toepasbaar te maken.

De volgende bronnen worden gebruikt:

- Handreiking toepasbare regels (VNG)
- Schrijfwijzer toepasbare regels (aandeslagmetdeomgevingswet.nl)

Deelvraag 7 wordt ook met behulp van literatuur- en bronnenonderzoek beantwoordt. Met deze onderzoeksmethode kan worden achterhaald welke juridische regels bij het plaatsen van een erfafscheiding geschikt zijn om toepasbaar te maken.

De volgende bronnen worden gebruikt:

- Handreiking toepasbare regels (VNG)
- Schrijfwijzer toepasbare regels (aandeslagmetdeomgevingswet.nl)

1.3.2 Praktijk-deelvragen

Deelvraag 8 tot en met 12 behoren tot het praktijkonderzoekgedeelte. Om deelvraag 8 en 9 te beantwoorden wordt een dossieranalyse uitgevoerd. Doormiddel van de dossieranalyse kan worden onderzocht welke stappen genomen kunnen worden om invulling te geven aan beslisbomen en hoe er structuur kan worden gegeven aan de volgorde van de toepasbare regels.

Voor de dossieranalyse wordt gebruik gemaakt van documenten van afgeronde pilots door verschillende gemeenten in Nederland. Op de site pilotstarter.vng.nl zijn de pilots te vinden, plus de bijgevoegde documenten waarin de stappen en werkwijzen ter realisatie van een beslisboom zijn opgenomen. Dit is de reden waarom voor de vier onderstaande pilots is gekozen.

- Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen in de Omgevingswet¹⁶
- Praktijkproef Omgevingsplan in klare (digi)taal¹⁷
- Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen, deel II (Kapvergunning)¹⁸
- Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen, deel III (Bijbehorend Bouwwerk)¹⁹

De focus in de dossieranalyse zal worden gelegd op topics. De onderstaande topics zijn gericht op de stappen die genomen worden in de pilots ter realisatie van een beslisboom.

- Doel
- Aanpak/ stappenplan
- Structureren van toepasbare regels
- Opstelling beslisboom (vragenboom)
- Invulling beslistabel

¹⁶ De pilotstarter VNG, 'Praktijkproef toepasbare regels en vragenbomen', pilotstarter.vng.nl

¹⁷ De pilotstarter VNG, 'Praktijkproef Omgevingsplan in klare (digi)taal', pilotstarter.vng.nl

¹⁸ De pilotstarter VNG, 'Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen, deel II (Kapvergunning)', pilotstarter.vng.nl

¹⁹ De pilotstarter VNG, 'Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen, deel III (Bijbehorend Bouwwerk)', pilotstarter.vng.nl

Voor beantwoording van deelvraag 10 wordt ook gebruik gemaakt van de opgemaakte dossieranalyse. De gerealiseerde beslisbomen in de pilots zijn opgesteld met de software van leverancier Trisotech. Zij beschikken, net als Berkeley Bridge, over software waarmee beslisbomen gemodelleerd kunnen worden. De software van Trisotech bestaat net als die van Berkeley Bridge uit de grafische vormgeving van de beslisbomen en beslistabellen. De uitkomst van de dossieranalyse kan hierdoor worden gebruikt als input voor de uitwerking van beslisbomen in de software van Berkeley Bridge

Ook worden in dit onderzoek de gemodelleerde beslisbomen getest op juridisch vlak en interpretatie van de doelgroep (initiatiefnemers). De gemodelleerde beslisbomen worden daarom voorgelegd aan 4 personen met juridische kennis en 4 mensen zonder juridische kennis (initiatiefnemers). Het is de bedoeling dat deze selectie van mensen de beslisbomen doorlopen. In eerste instantie zouden er fysieke interviews worden gehouden. Vanwege vertraging door technische storingen en tijdsdruk is er voor gekozen om de selectie van mensen een vragenlijst op te sturen waarin zij hun bevindingen kunnen aangeven. Doormiddel van het testen en analyseren van hun bevinding kan er inzicht worden verkregen in knelpunten en succesfactoren. De ingevulde vragenlijsten zijn als bijlage toegevoegd. Met de eerder genoemde aanpak wordt invulling gegeven aan de beantwoording van deelvraag 11 en 12.

Resultaten praktijkonderzoek

De resultaten van het praktijkonderzoek zijn de dossieranalyse en de interviews.

Beroepsproduct

De uitgewerkte beslisbomen worden het beroepsproduct. Het product zal middels een link aan het onderzoeksrapport worden toegevoegd.

Validiteit en betrouwbaarheid beslisbomen

Binnen de werkgroep (één projectleider, twee vergunningverleners, één planjurist en één functioneel beheerder.) kan worden nagegaan of de wetsanalyse en de uiteindelijk opgestelde toepasbare regels juridisch kloppen. Gemeente Alphen aan den Rijn maakt daarnaast gebruik van het softwarepakket van Berkeley Bridge om de toepasbare regels op je juiste manier te modelleren tot beslisbomen.

Ook beschikt de software van Berkeley Bridge over een testvoorziening. Binnen deze testvoorziening kunnen de toepasbare regels worden afgespeeld zoals dat in het DSO-LV gebeurt. Binnen de testvoorziening kan er dus worden nagegaan of de beslisboom werkt.

De gemodelleerde beslisbomen kunnen vervolgens via de Modeler worden aangeboden aan het DSO-LV conform de standaard voor toepasbare regels (STTR) ²⁰. Bij aanbidding aan het DSO-LV worden de beslisbomen ook gecontroleerd door het programma van het DSO-LV zelf.

²⁰ Handreiking Toepasbare regels VNG, 2.3, 3.2

Hoofdstuk 2 Juridisch kader

In hoofdstuk 2 wordt het juridisch kader uiteengezet voor de volgende activiteiten: het kappen van een boom en het plaatsen van een erfafscheiding. De landelijke en lokale wet- en regelgeving zal in kaart worden gebracht voor deze twee activiteiten. Met behulp van het juridisch kader wordt antwoord gegeven op de vragen: 'Wat is de relevante landelijke wet- en regelgeving bij het kappen van een boom?', 'Wat is de relevante lokale wet- en regelgeving binnen gemeente Alphen aan den Rijn bij het kappen van een boom?', 'Wat is de relevante landelijke wet- en regelgeving bij het plaatsen van een erfafscheiding?' en 'Wat is de relevante lokale wet- en regelgeving binnen gemeente Alphen aan den Rijn bij het plaatsen van een erfafscheiding?'.

2.1 Kappen van een boom

2.1.1 Landelijk

Op landelijk niveau is het verboden om zonder omgevingsvergunning een activiteit uit te voeren die overeenstemmend is met een bepaling in een provinciale of gemeentelijke verordening waarvoor een vergunning of ontheffing vereist is. In dit geval de activiteit om een houtopstand te vellen of te doen vellen.²¹ Het is daarnaast ook verboden om in strijd te handelen met de voorschriften van een omgevingsvergunning die betrekking heeft op het vellen of te doen vellen van een houtopstand.²² Stel dat een initiatiefnemer een boom wil kappen in zijn of haar tuin, dan moet er worden gekeken naar de lokale wet- en regelgeving van gemeente Alphen aan den Rijn.

2.1.2 Lokaal

In gemeente Alphen aan den Rijn kan het vellen of het doen vellen van een houtopstand in sommige gevallen toestemmingsvrij zijn, maar in de meeste gevallen geldt er een vergunningplicht. Een initiatiefnemer moet allereerst nagaan of de particuliere boom een beschermwaardige boom, een potentieel beschermwaardige boom of een niet beschermwaardige boom betreft. Dit kan de initiatiefnemer controleren op de lijst beschermwaardige bomen. Gaat het om een boom die staat vermeld op de lijst van beschermwaardige bomen, dan geldt er voor het vellen of doen vellen van de boom een vergunningplicht. Het is dus, zoals eerder aangegeven, verboden om zonder vergunning een beschermwaardige boom te kappen²³. Dit verbod geldt niet voor beschermwaardige bomen wanneer er sprake is van velling krachtens de plantenziektewet, het vellen van een boom op bevel van de burgermeester in het kader van spoedeisend belang, het dunnen van de beschermwaardige boom als beheersmaatregel en het terugzetten als noodzakelijke beheersmaatregel bij knotbomen, gekandelaberde bomen of leibomen.²⁴

²¹ Artikel 2.2 lid 1 sub g Wabo

²² Artikel 2.3 sub b Wabo

²³ Artikel 4.11 lid 1 APV

²⁴ Artikel 4.11 lid 2 APV

Is de beschermwaardige boom al gedeeltelijk of geheel te niet gegaan, anders dan door velling op grond van een verleende vergunning, dan is de eigenaar van de boom verplicht om onmiddellijk melding te doen bij de gemeente.²⁵

Als de boom op de lijst wordt aangemerkt als potentieel beschermwaardige boom, dan moet de initiatiefnemer een melding doen bij de gemeente. Het bomenpanel en de gemeente moeten voordat er wordt overgegaan tot velling van de potentieel beschermwaardige boom een advies uitbrengen. Hieruit moet blijken of de initiatiefnemer over mag gaan tot velling van de boom.

Er bestaat ook een kans dat een initiatiefnemer last kan ondervinden van gemeentelijke/provinciale bomen. Bijvoorbeeld een niet beschermwaardige boom met doorschietende wortels die doorgroeien in de tuin van de initiatiefnemer. Het gaat hier dan niet om een particuliere boom wat maakt dat de initiatiefnemer de boom niet toestemmingsvrij mag vellen. In dit geval gaat het om een gemeentelijke of provinciale boom. Wil de initiatiefnemer de gemeentelijke of provinciale boom vellen, dan moet de gemeente of provincie hier toestemming voor verlenen. De initiatiefnemer kan hiervoor contact opnemen met de gemeente of provincie.

Het bevoegd gezag of het bevoegd bestuursorgaan van de gemeente Alphen aan den Rijn kan op grond van algemene weigeringsgronden een vergunning weigeren in het belang van de openbare orde en veiligheid, de volksgezondheid en bescherming van het milieu.²⁶ Daarnaast zijn er ook specifieke weigeringsgronden opgenomen waarmee kan worden afgeweken van de algemene weigeringsgronden. Met de specifieke weigeringsgronden kan de vergunning worden geweigerd op grond van de beeldbepalende waarde van de boom, de cultuurhistorische waarde, de ecologische- of natuurwaarde van de boom, de dendrologische- of unieke waarde van de boom en de bijzondere vermelding van de boom als herdenkingsboom.²⁷

Tevens ontstaat er bij het vellen van een beschermwaardige boom herplantplicht. Het College verbindt aan een vergunning voor het vellen van een boom een voorschrift waarin wordt opgenomen dat er binnen een bepaalde termijn overeenkomstig aanwijzingen herplant dient te worden, tenzij zwaarwegende redenen zich daartegen verzetten.²⁸ Het college kan bepalen dat de herplanting dient te geschieden met een boom die de gevelde boom binnen een redelijk termijn kan vervangen conform het beleid voor de beschermwaardige bomen 2019.²⁹ Wordt een beschermwaardige boom in strijd met de verboden zonder vergunning gevelde, dan kan het college bepalen dat er moet worden herplant. Deze verplichting wordt opgelegd aan de zakelijke gerechtigde tot de grond waar de boom zich op bevond, dan wel degene die de boom heeft gevelde.³⁰ Daarnaast kan het college eisen dat de monetaire waarde van een boom bij het vellen als compensatie in het bomenfonds moet worden

²⁵ Artikel 4.11 lid 4 APV

²⁶ Artikel 1.8 APV

²⁷ Artikel 4.11 lid 3 APV

²⁸ Artikel 4.12 lid 1 APV

²⁹ Artikel 4.12 lid 2 APV

³⁰ Artikel 4.12 lid 3 APV

gestort.³¹ De verboden gelden daarnaast ook voor bomen die in het kader van herplant zijn aangeplant.³²

2.1.3 Indieningsvereisten vergunningaanvraag

Komt na het doorlopen van de beslisboom naar voren dat er een vergunningplicht geldt, dan moet de initiatiefnemer een vergunningaanvraag indienen. De indieningsvereisten voor een aanvraag zijn opgenomen in de ministeriële regeling omgevingsrecht (hierna: Mor). Als aanvrager moet er worden voldaan aan de algemene indieningsvereisten. Onder de algemene indieningsvereisten wordt verstaan: de vermelding van de naam, het adres en de woonplaats, het adres (kadastrale aanduiding/ligging project), een omschrijving van het project een aanduiding van de locatie met behulp van een situatietekening/kaart/foto en een opgave van de kosten van de te verrichten werkzaamheden.³³ Vermelding van de naam, adres, woonplaats hoeft in dit geval niet ingevuld te worden door de initiatiefnemer. Deze gegevens worden al elektronisch aangevuld in het systeem door de koppeling met DigiD. Indien de aanvraag wordt gedaan door een gemachtigde, dan moet ook de naam, adres en woonplaats van de gemachtigde worden toegevoegd aan de aanvraag.

Tevens moet door de initiatiefnemer per genummerde houtopstand worden aangegeven om welk soort houtopstand het gaat, wat de locatie van de houtopstand is, wat de diameter in centimeter is van de houtopstand en wat de mogelijkheden zijn tot herplanting.³⁴

2.2 Plaatsen van een erfafscheiding

2.2.1 Landelijk

Een erfafscheiding plaatsen is in eerste instantie op landelijk niveau vergunningvrij. In de landelijke wet- en regelgeving wordt aangegeven dat een erf- of perceelafscheiding zonder vergunning mag worden geplaatst als de erf- of perceelafscheiding niet hoger wordt dan 1 meter.³⁵ De erfafscheiding mag hoger worden dan 1 meter, maar niet hoger dan 2 meter mits op het erf- of perceel een gebouw staat waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat, de erf- of perceelafscheiding achter de voorgevelrooilijn wordt geplaatst en de erf- of perceelafscheiding op meer dan 1 meter van het openbaar toegankelijk gebied is geplaatst.³⁶ Als de initiatiefnemer voldoet aan deze landelijke wet- en regelgeving, dan kan er bijvoorbeeld in de tuin van de initiatiefnemer vergunningvrij een erfafscheiding worden geplaatst.

³¹Artikel 4.12 lid 4 APV

³²Artikel 4.12 lid 6 APV

³³ Artikel 1.3 Mor

³⁴ Artikel 7.5 lid 2 Mor

³⁵ Artikel 2 lid 12 sub a Bijlage II Bor

³⁶ Artikel 2 lid 12 sub b Bijlage II Bor

2.2.2 Lokaal

Kan de initiatiefnemer niet voldoen aan de landelijke wet- en regelgeving betreffende het plaatsen van een erf- of perceelafscheiding, dan moet er worden gekeken naar de geldende lokale wet- en regelgeving van gemeente Alphen aan den Rijn. In de lokale wet- en regelgeving wordt aangegeven dat bouwwerken gebouwd moeten worden binnen het bouwvlak.³⁷ In uitzondering hierop mogen erf- of perceelafscheidingen binnen het bouwvlak gebouwd worden mits de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding niet hoger wordt dan 1 meter en de bouwhoogte achter de voorgevelrooilijn niet hoger wordt dan 2 meter.³⁸

2.2.3 Welstand

Daarnaast moet er ook worden voldaan aan de redelijke eisen van welstand. Volgens de welstand voldoet een erf- of perceelafscheiding aan de redelijke eisen van welstand als deze gelijk is aan een standaardplan of als er aan de basiscriteria wordt voldaan. In de basiscriteria wordt nogmaals aangekaart dat de erf- of perceelafscheiding voor de voorgevelrooilijn maximaal 1 meter hoog mag worden en dat de plaatsing van de erf- of perceelafscheiding niet op minder dan 1 meter afstand van het openbaar toegankelijk water mag zijn. In overige gevallen (achter de voorgevelrooilijn) mag de erf- of perceelafscheiding maximaal 2 meter hoog worden.

Verder wordt er van de welstand verwacht dat de erf- of perceelafscheiding een eenduidige vormgeving krijgt, dat er een terughoudende kleur wordt gebruikt (groen, bruin, naturel) en dat er materialen worden gebruikt zoals te begroeien draadstaal, gaas/spijlen, metselwerk of hout. Als het een gebied betreft met een bijzonder welstandsniveau, dan moet de initiatiefnemer naast de eerder genoemde regels er ook voor zorgen dat de vorm en maat van de erf- of perceelafscheiding moet worden afgestemd op de naastgelegen erf- of perceelafscheidingen.³⁹

Kan de initiatiefnemer naast de lokale wet- en regelgeving ook niet voldoen aan de regels die zijn gesteld in de lokale wet- en regelgeving/welstand, dan is het verboden om de erf- of perceelafscheiding te plaatsen. Kan er wel worden voldaan aan de regels, dan moet de initiatiefnemer een vergunningsaanvraag starten voordat de erf- of perceelafscheiding kan worden geplaatst.

2.2.4 Indieningsvereisten vergunningaanvraag

Wordt de lokale wet- en regelgeving in acht genomen door de initiatiefnemer, dan kan er een aanvraag worden ingediend. Alle indieningsvereisten voor bouwactiviteiten zijn opgenomen in de Mor.⁴⁰ Een erf- of perceelafscheiding wordt gezien als bouwwerk, maar de gestelde indieningsvereisten zijn niet van toepassing op een erf- of perceelafscheiding. In het huidige aanvraagformulier voor het plaatsen van een erfafscheiding wordt informatie opgevraagd die in lijn is met de lokale wet- en regelgeving. Aanvankelijk moet de initiatiefnemer zijn naam, adres, woonplaats, het adres (kadastrale aanduiding/ligging project), een omschrijving van het project, en een aanduiding

³⁷ Artikel 20.2 sub a bestemmingsplan Alphen Stad

³⁸ Artikel 20.3 sub c bestemmingsplan Alphen Stad

³⁹ Object 6 welstandsnota Alphen aan den Rijn

⁴⁰ Hoofdstuk 2 Mor

van de locatie met behulp van een situatietekening/kaart/foto vermelden.⁴¹ Vermelding van de naam, adres, woonplaats hoeft in dit geval niet ingevuld te worden door de initiatiefnemer. Deze gegevens worden al elektronisch aangevuld in het systeem door de koppeling met DigiD. Indien de aanvraag wordt gedaan door een gemachtigde, dan moet ook de naam, het adres en de woonplaats van de gemachtigde worden toegevoegd aan de aanvraag.

Tevens moet de aanvrager aangeven wat de bouwhoogte van de erfafscheiding wordt⁴², of de erf- of perceelafscheiding voor of achter de voorgevelrooilijn wordt geplaatst⁴³, welk materiaal wordt gebruikt en welke kleur de erf- of perceelafscheiding krijgt.⁴⁴ Ook moet er bij de aanvraag een aanzicht tekening⁴⁵ en een situatietekening⁴⁶ worden bijgevoegd.

2.3 Conclusie

Voor het kappen van een boom' kunnen we zien dat er op landelijk niveau wordt verwezen naar de lokale wet- en regelgeving. Als initiatiefnemer is het verboden om hier in strijd mee te handelen. De initiatiefnemer moet rekening houden met beschermwaardige bomen. Hier geldt altijd een vergunningplicht voor, tenzij er bijvoorbeeld sprake is van velling krachtens de plantenziektenwet. Een niet beschermwaardige boom kan daarentegen wel toestemmingsvrij worden geveld, mits de boom in particulier eigendom is. Zo niet, dan is velling van de boom verboden. Om over te gaan tot velling van de boom moet door de gemeente of provincie toestemming worden verleend. Ook moet in het achterhoofd worden gehouden dat wanneer een beschermwaardige boom al gedeeltelijk of geheel teniet is gegaan er melding moet worden gemaakt bij de gemeente. Als het een beschermwaardige boom betreft waarvoor een vergunning moet worden aangevraagd, dan moet de vergunningaanvraag voldoen aan de indieningsvereisten die worden gesteld in de Mor.

Bij het plaatsen van een erfafscheiding kan er op landelijk niveau toestemmingsvrij een erf- of perceelafscheiding worden geplaatst. Dit mag toestemmingsvrij als er wordt voldaan aan de landelijke regels. De initiatiefnemer moet ervoor zorgen dat de erf- of perceelafscheiding voor de voorgevelrooilijn niet hoger wordt dan 1 meter. Achter de voorgevelrooilijn mag de erf- of perceelafscheiding niet hoger worden dan 2 meter, mits op het erf- of perceel een gebouw staat waarmee de erf- of perceelafscheiding in functionele relatie staat en op meer dan 1 meter van het openbaar toegankelijk gebied is geplaatst. De initiatiefnemer heeft in alle andere gevallen een vergunningplicht. De vergunningaanvraag moet dan in lijn zijn met de lokale regels (bestemmingsplan Alphen Stad en de welstand). Het is verboden om een erf- of perceelafscheiding te plaatsen als er niet kan worden voldaan aan de lokale regels.

⁴¹ Artikel 1.3 Mor

⁴² Artikel 20.3 sub c1 bestemmingsplan Alphen Stad

⁴³ Artikel 20.3 sub c2 bestemmingsplan Alphen Stad

⁴⁴ Object 6 welstandsnota Alphen aan den Rijn

⁴⁵ Artikel 2.9 lid 4 Mor

⁴⁶ Artikel 1.3 lid 2 Mor

Hoofdstuk 3 Toepasbare regels

In hoofdstuk 3 wordt gekeken naar hoe de relevante juridische regels uit de wetsanalyse toepasbaar gemaakt kunnen worden. Dit zal worden beschreven voor het kappen van een boom en het plaatsen van een erfafscheiding. Er wordt onderzocht op welke manier juridische regels toepasbaar gemaakt kunnen worden en welke juridische regels geschikt zijn. In dit hoofdstuk wordt er antwoord gegeven op de deelvragen: 'Op welke manier worden de relevante juridische regels toepasbaar gemaakt?', 'Welke landelijke en lokale wet- en regelgeving voor het kappen van een boom zijn geschikt om toepasbaar te maken?' en 'Welke landelijke en lokale wet- en regelgeving voor het plaatsen van een erfafscheiding zijn geschikt om toepasbaar te maken?'.

3.1 Toepasbaar maken

Toepasbare regels worden ingezet om aan de initiatiefnemer de juiste en relevante informatie te vragen. Toepasbare regels zijn de vertaling van juridische regels in begrijpelijke taal. Er zijn feiten van de initiatiefnemer nodig ter beoordeling van de vergunningchecks en vergunningaanvragen. Doormiddel van toepasbare regels worden feiten van de initiatiefnemer achterhaald. Deze toepasbare regels moeten inhoudelijk goed, eenduidig en begrijpelijk geformuleerd zijn.⁴⁷ Toepasbaar maken van juridische regels begint bij formulering van een juridische regel op een zo eenvoudig mogelijke manier. Er moet gebruik worden gemaakt van korte zinnen en eenvoudige woorden. Ook moeten ingewikkelde begrippen worden vervangen door eenvoudigere begrippen voor zover dat kan.⁴⁸ Lukt het niet om een juridische regel zo eenvoudig mogelijk te formuleren, dan kan er gebruik worden gemaakt van toelichtingen. Begrippen die niet kort en bondig te formuleren zijn kunnen met een stuk tekst of een afbeelding in een toelichting worden uitgelegd ter verduidelijking.

Tevens moet de juiste vraagstelling en juiste volgorde van vragen worden toegepast.

Binnen een toepasbare regel kunnen een zeven aantal vraagstellingen worden gebruikt. Gesloten vragen met ja of nee als antwoord, vragen met een keuzelijst met één antwoordmogelijkheid, vragen met een keuzelijst met meerdere antwoordmogelijkheden, vragen met een getal als antwoord, vragen met een datum als antwoord, vragen met tekst als antwoord en vragen met een bijlage als antwoord. Met de juiste vraagstelling wordt bedoeld dat er vragen worden gesteld waarvan de beantwoording al van tevoren is bepaald. In dit geval dus gesloten vragen met ja of nee als antwoord en vragen met een keuzelijst. Dit is van belang in een vergunningcheck, omdat er alleen met vaste antwoordmogelijkheden een geautomatiseerde conclusie kan worden afgeleid.

In een aanvraagformulier kunnen alle vraagstellingen worden gebruikt. Een tekstveld of bijlage biedt bijvoorbeeld extra informatie, dit is niet af te vangen met vaste antwoordmogelijkheden.⁴⁹ Naast het formuleren van de toepasbare regels is het belangrijk om structuur aan te brengen in de volgorde van

⁴⁷ Handreiking Toepasbare regels VNG, 2.2

⁴⁸ 'Schrijfwijzer: *schrijftips voor toepasbare regels*', aan de slag met de omgevingswet, www.aandeslagmetdeomgevingswet.nl

⁴⁹ Handreiking Toepasbare regels VNG, 2.2

de regels. De toepasbare regels en vragen moeten een logische opbouw hebben, zodat de vragen in een goede volgorde worden gesteld aan de initiatiefnemer.

Hierbij moet ook in gedachten worden gehouden welke vragen niet meer van toepassing zijn en wegvallen als bepaalde vragen al zijn beantwoord.⁵⁰

3.1.1 Niet toepasbaar

Het is niet altijd mogelijk om juridische regels toepasbaar te maken. Dit heeft te maken met gesloten en open normen. Juridische regels met gesloten normen lenen zich goed om toepasbaar te worden gemaakt. Bijvoorbeeld de regel dat een erfafscheiding niet hoger dan 2 meter mag zijn. Juridische regels met open normen zijn daarentegen lastiger te vertalen naar toepasbare regels. Bijvoorbeeld de regel dat een erf- of perceelafscheiding gelijk moet zijn aan een standaardplan. Dit is moeilijk te vertalen naar toepasbare regels omdat open normen minder specifiek en meetbaar zijn. Juridische regels met open normen worden getoetst door de gemeente. Een initiatiefnemer kan dit niet zelf beoordelen. Het is daarom belangrijk om na te gaan of het een juridische regels betreft met een open of gesloten norm en of deze juridische regels geschikt zijn om toepasbaar te worden gemaakt. Er is extra informatie nodig van de initiatiefnemer wanneer blijkt dat de juridische regels niet toepasbaar te maken zijn in een vergunningcheck. Als oplossing kan deze extra informatie in de vorm van een vraag in de vergunningaanvraag worden verwerkt. Bij beoordeling van de vergunningaanvraag kunnen de open normen dan alsnog worden getoetst door de gemeente.⁵¹

3.1.1.2 Kappen van een boom

Bij het kappen van een boom zijn de juridische regels uit de wetsanalyse regels met gesloten normen. De juridische regels zijn specifiek en meetbaar waardoor de regels geschikt zijn om toepasbaar te worden gemaakt. Deze regels zijn dus goed te toetsen in een vergunningcheck.

3.1.1.3 Plaatsen van een erfafscheiding

Bij het plaatsen van een erfafscheiding zijn niet alle juridische regels uit de wetsanalyse geschikt om toepasbaar te worden gemaakt. Dit zijn voornamelijk juridische regels uit de welstand. Hierin wordt aangegeven dat een erf- of perceelafscheiding moet voldoen aan het standaardplan en dat de erfafscheiding een eenduidige vormgeving moet hebben.⁵² Dit zijn open normen met een subjectieve ondertoon. Deze juridische regels moeten getoetst worden door de gemeente. Een initiatiefnemer kan dit zelf niet beoordelen. Deze juridische regels kunnen daarom niet worden verwerkt in een vergunningcheck. Als oplossing kunnen deze juridische regels met open normen worden verwerkt in de vergunningaanvraag. De gemeente kan bij beoordeling van de vergunningaanvraag deze open normen toetsen.

⁵⁰ Handreiking Toepasbare regels VNG, 2.2

⁵¹ Handreiking Toepasbare regels VNG, 3.2 (1.4)

⁵² Object 6 welstandsnota Alphen aan den Rijn

3.2 Uitkomsten toepasbare regels

Naast het toepasbaar maken van juridische regels is het van belang om ook de mogelijke uitkomsten te koppelen aan de antwoordcombinaties. Doormiddel van de gekoppelde uitkomsten weet de initiatiefnemer wat hij of zij mag/moet doen na het doorlopen van een vergunningcheck. Bij een vergunningcheck zijn er zeven mogelijke uitkomsten:

- toestemmingsvrij (*de initiatiefnemer heeft op basis van de opgegeven antwoorden in de vergunningcheck geen informatie- meld- en vergunningplicht*)
- informatieplicht (*wanneer meldplicht een te zwaar middel is, maar het bevoegd gezag wil wel op de hoogte worden gebracht van de activiteiten*)
- meldplicht (*de activiteiten zijn onomkeerbaar, maar vergunningplicht is een te zwaar middel*)
- vergunningplicht (*op basis van de gegeven antwoorden kan het bevoegde gezag niet aangeven of de activiteit op locatie toestemmingsvrij is of dat er een verbod geldt*)
- neem contact op met (*de beslisregels kan niet leiden tot een eenduidige conclusie*)
- niet van toepassing (*situaties die buiten de regels van de activiteit vallen*)
- verboden (*de situatie is verboden*).

Bij een vergunningaanvraag bestaat 'indienbaar' als enige mogelijke uitkomst. Hiermee wordt aangegeven dat de vergunningaanvraag na beantwoording van de vragen indienbaar is.⁵³

⁵³ Handreiking Toepasbare regels VNG, 2.2

3.3 uitwerking toepasbare regels

De juridische regels moeten omgezet worden naar toepasbare regels voor gebruik in de vergunningcheck en vergunningaanvraag. Hierbij is rekening gehouden met bovenstaande punten benoemd in 3.1 en 3.2. De uitwerking is verwerkt in schema's voor een duidelijke weergave.

3.3.1 vergunningcheck 'kappen van een boom'

De juridische regels uit de wetsanalyse zijn toepasbaar gemaakt. Alleen de relevante regels die van belang zijn voor de vergunningcheck zijn verwerkt in het schema.

Vraag nummer:	Grondslag	Toepasbare regel/ toelichting	Conclusie	Vervolgstap/uitkomst
1.	4.11 lid 1 APV	Betreft het een (potentieel) beschermwaardige boom of een niet beschermwaardige boom? Toelichting: De lijst beschermwaardige bomen is een vastgestelde lijst van bomen die een bijzondere waarde hebben voor de leefomgeving en extra bescherming krijgen. (Link naar Lijst beschermwaardige bomen) Op de website kunt u op adres of plaats zoeken om na te gaan of de boom staat vermeld als (potentieel) beschermwaardige boom.	Beschermwaardig/ potentieel beschermwaardig/ niet beschermwaardig	Beschermwaardig: ga door naar vraag 3 Potentieel beschermwaardig: Meldplicht Niet beschermwaardig: ga door naar vraag 2
2.		Betreft het een particuliere boom? Of is de boom in eigendom van de gemeente of provincie? Toelichting:	Particulier/Gemeente/provincie	Particulier: toestemmingsvrij Gemeente: verbod Provincie: verbod

		Bomen kunnen in eigendom zijn van een particulier, de gemeente of de provincie. - In eigendom van een particulier: de boom is in eigendom van een burger, bedrijf of vereniging. - In eigendom van de gemeente: de boom is in eigendom van de gemeente. - In eigendom van de provincie: de boom is in eigendom van de provincie.		
3.	4.11 lid 4 APV	Is de boom geheel of gedeeltelijk teniet gegaan, anders dan door velling? Toelichting: Gedeeltelijk of geheel teniet gaan houdt in dat de boom anders dan door vellen afsterft. Vellen kan inhouden: - kandelaberen/kandelaren: het voor de eerste maal afzetten van een bestaande, regulier uitgegroeide kroon tot takstompen, waardoor de boom het uiterlijk van een kandelaber of kandelaar krijgt, met als doelstelling het ingrijpend reduceren van de kroonomvang. - knotten: het periodiek terugzetten van de gehele kroon door	Ja/nee	Ja: Meldplicht Nee: ga door naar vraag 5

		middel van het verwijderen van opnieuw uitgelopen loten, twijgen en takken met als doelstelling het terugzetten van de kroon tot op de centrale knot. - kappen het geheel of grotendeels bovengronds verwijderen van een boom. - rooien: het ondergronds verwijderen of bewerken van de stobbe en/of wortelkluit van een boom.		
4.	4.11 lid 2 APV	Wat is de reden van velling? - Vellen krachtens plantenziektenwet - Vellen op bevel in kader van spoedeisend belang - Dunnen van boom als beheersmaatregel - Noodzakelijke beheersmaatregelen bij knotbomen, gekandelaberde bomen of leibomen - Geen van bovenstaande redenen Toelichting: Vellen kan inhouden: - kandelaberen/kandelaren:	Keuzemogelijkheden	Eén van de Keuzemogelijkheden: toestemmingsvrij Geen van de bovenstaande redenen: vergunningplicht

		het voor de eerste maal afzetten van een bestaande, regulier uitgegroeide kroon tot takstompen, waardoor de boom het uiterlijk van een kandelaber of kandelaar krijgt, met als doelstelling het ingrijpend reduceren van de kroonomvang. - knotten: het periodiek terugzetten van de gehele kroon door middel van het verwijderen van opnieuw uitgelopen loten, twijgen en takken met als doelstelling het terugzetten van de kroon tot op de centrale knot. - kappen het geheel of grotendeels bovengronds verwijderen van een boom. - rooien: het ondergronds verwijderen of bewerken van de stobbe en/of wortelkluit van een boom.		
--	--	--	--	--

3.3.2 vergunningaanvraag 'kappen van een boom'

De juridische regels uit de wetsanalyse zijn toepasbaar gemaakt. Alle relevante informatie die benodigd zijn voor een beoordeling van de vergunningaanvraag zijn opgenomen in het schema.

Vraagnummer	Grondslag	Toepasbare regel	Conclusie	Vervolgstap/uitkomst
1.	Artikel 1.3 lid 2 Mor Artikel 7.5 lid 2 sub b Mor	Wat is de locatie van de houtopstand(en)? Toelichting: Waar is de houtopstand gelokaliseerd? Onder houtopstand wordt verstaan; - hakhout - houtwal - een of meer bomen - U kunt met behulp van situatietekeningen, een kaart, foto's of andere geschikte middelen aangeven wat de locatie van de houtopstand(en) is. Bij locatie kunt u denken aan het voor-, zij- of achtererf. *geef de bomen duidelijk aan met bijvoorbeeld kruisjes of pijltjes voorzien van een nummer.	Ja/nee	Ja: Bijlage is ingevuld Ga door naar vraag 2. Nee: Bijlage moet worden ingevuld
2.	Artikel 7.5 lid 2 Mor Artikel 7.5 lid 2 sub a Mor	Om hoeveel houtopstanden gaat het en welk soort? Toelichting: In de bijlage kunt u aangeven om hoeveel houtopstanden het gaat. Geeft u bij elk genummerde houtopstand aan om welk soort houtopstand het gaat.	Ja/nee	Ja: Bijlage is ingevuld Ga door naar vraag 3. Nee: Bijlage moet worden ingevuld

		- Voorbeeld: Gaat u 2 bomen en 1 houtwal vellen, dan gaat het in totaal om 3 houtopstanden. Bijv. 1: boom 2: boom 3: houtwal		
3.	Artikel 7.5 lid 2 sub c Mor	Wat is de diameter in centimeters van de houtopstand(en)? Toelichting: De diameter van de houtopstand moet in centimeters worden gemeten. Dit moet gebeuren op 1,30 meter hoogte vanaf de grond. (Alleen mogelijk bij een boom als houtopstand). Gaat u meerdere bomen vellen? Geef dan bij elk genummerde boom aan wat de diameter van de boom is. Bijv. boom 1:125 cm, boom 2:140 cm.	nummer	Ja: Bijlage is ingevuld Ga door naar vraag 4. Nee: Bijlage moet worden ingevuld
4.	Artikel 7.5 lid 2 sub d Mor	Is er een mogelijkheid tot herbeplanten? Toelichting: Bij het vellen van een houtopstand ontstaat er een herplantplicht. Dit moet gebeuren volgens het Beleid voor beschermwaardige bomen 2019. In de bijlage kunt u aangeven: - wat de mogelijkheden zijn tot herplanting	Ja/nee	Ja: Bijlage is ingevuld Ga door naar vraag 5. Nee: Bijlage moet worden ingevuld

		- op welke locatie er mogelijkheden zijn tot herplanting - de hoeveelheid van herplanting - welke soort houtopstanden er herplant zullen worden		
5.	Artikel 1.3 lid 3 Mor	Wat zijn de kosten van de nog uit te voeren werkzaamheden? Toelichting: U kunt in de bijlage aangeven wat de geschatte kosten zijn in euro's voor het vellen van de houtopstand. Vellen kan inhouden: - kandelaberen/kandelaren: het voor de eerste maal afzetten van een bestaande, regulier uitgegroeide kroon tot takstompen, waardoor de boom het uiterlijk van een kandelaber of kandelaar krijgt, met als doelstelling het ingrijpend reduceren van de kroonomvang. - knotten: het periodiek terugzetten van de gehele kroon door middel van het verwijderen van opnieuw uitgelopen loten, twijgen en takken met als doelstelling het terugzetten van de kroon tot op de centrale knot.	Ja/nee	Ja: Bijlage is ingevuld Aanvraag kan worden ingediend. Nee: Bijlage moet worden ingevuld

		- kappen het geheel of grotendeels bovengronds verwijderen van een boom. - rooien: het ondergronds verwijderen of bewerken van de stobbe en/of wortelkluit van een boom.		
--	--	--	--	--

3.3.3 vergunningcheck 'plaatsen van een erfafscheiding'

De juridische regels uit de wetanalyse zijn toepasbaar gemaakt. Alleen de relevante regels die van belang zijn in de vergunningcheck zijn verwerkt in het schema.

Vraagnummer:	Grondslag	Toepasbare regel	Conclusie	Vervolgstap
1.	2 lid 12 sub a Bijlage II Bor	Wordt de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding hoger dan 1 meter? Toelichting: - Een erfafscheiding is een constructie om de grens met bijvoorbeeld de burens aan te geven. Een erfafscheiding kan een natuurlijke vorm hebben zoals een haag of heg, of een constructie in de vorm van een schutting of een hekwerk.	Ja/nee	Ja: ga door naar vraag 2 Nee: toestemmingsvrij
2.	2 lid 12 sub b Bijlage II Bor	Wordt de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding hoger dan 2 meter?	Ja/nee	Ja: ga door naar vraag 6. Nee: ga door naar vraag 3

		(Mits er voldaan wordt aan vraag 3,4 en 5 = toestemmingsvrij) Toelichting: - Een erfafscheiding is een constructie om de grens met bijvoorbeeld de burens aan te geven. Een erfafscheiding kan een natuurlijke vorm hebben zoals een haag of heg, of een constructie in de vorm van een schutting of een hekwerk.		
3.	2 lid 12 sub b 1 Bijlage II Bor	Staat er op het erf- of perceel al een gebouw waarmee de erf- of perceelafscheiding die u gaat plaatsen een verband heeft? Toelichting: - Gebouw: een bouwwerk toegankelijk voor mensen. Het bouwwerk is een overdekt ruimte met wanden omsloten. Hierbij kunt u denken aan een huis.	Ja/nee	Ja: ga door naar vraag 4 Nee: ga door naar vraag 6
4.	2 lid 12 sub b 2 Bijlage II Bor	Komt de erf- of perceelafscheiding achter de voorgevelrooilijn? Toelichting:	Ja/nee	Ja: ga door naar vraag 5 Nee: ga door naar vraag 6

		- Voorgevelrooilijn: de lijn die strak loopt langs de voorgevel van een bouwwerk.		
5.	2 lid 12 sub b 3 Bijlage II Bor	Wordt de erf- of perceelafscheiding op meer dan 1 meter geplaatst van het openbaar toegankelijk gebied? Toelichting: - Openbaar toegankelijk gebied: een gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is. Hierbij kunt u denken aan pleinen, parken, plantsoenen en openbaar water.	Ja/nee	Ja: toestemmingsvrij Nee: ga door naar vraag 6
6.	20.3 sub c bestemmingsplan Alphen Stad	Wordt de erfafscheiding geplaatst voor of achter de voorgevelrooilijn? Toelichting: - Voorgevelrooilijn: de lijn die strak loopt langs de voorgevel van een bouwwerk.	Voor/achter	Voor de voorgevelrooilijn: ga door naar vraag 7. Achter de voorgevelrooilijn: ga door naar vraag 9.
7.	Welstand object 6	Wordt de erf- of perceelafscheiding op minder dan 1 meter geplaatst van het	Ja/nee/niet van toepassing	Ja: ga door naar vraag 8 Nee: ga door naar vraag 8

		openbaar toegankelijk water?		Niet van toepassing: ga door naar vraag 8
		Toelichting: Openbaar toegankelijk water: water dat voor publiek algemeen toegankelijk is.		
8.	Welstand object 6	Wordt de erfafscheiding lager dan 1 meter?	Ja/nee	Ja: vergunningplicht Nee: verbod
9.	Welstand object 6 20.3 sub c Alphen Stad	Wordt de erfafscheiding hoger dan 2 meter?	Ja/nee	Ja: verbod Nee: vergunningplicht

3.3.4 vergunningaanvraag 'plaatsen van een erfafscheiding'

De juridische regels uit de wetsanalyse zijn toepasbaar gemaakt. Alle relevante informatie die benodigd zijn voor een beoordeling van de vergunningaanvraag zijn opgenomen in het schema.

Vraagnummer:	Grondslag	Toepasbare regel	Conclusie	Vervolgstap/uitkomst
1.	20.3 sub c1 bestemmingsplan Alphen Stad	Wat is de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding in meters? Toelichting: - Een erfafscheiding is een constructie om de grens met bijvoorbeeld de burens aan te geven. Een erfafscheiding kan een natuurlijke vorm hebben zoals een haag of heg, of een constructie in de vorm van een schutting of een hekwerk.	Nummer	Nummer moet worden ingevuld. Ga door naar 2.

2.	20.3 sub c2 bestemmingsplan Alphen Stad	Wordt de erf- of perceelafschieding voor de voorgevelrooilijn geplaatst of achter de voorgevelrooilijn? Toelichting: - Voorgevelrooilijn: de lijn die strak loopt langs de voorgevel van een bouwwerk.	Voor/achter	Keuzemogelijkheid voor/achter moet worden ingevuld. Ga door naar 3.
3.	Welstand basiscriteria (object 6)	Van welk materiaal of materialen zal er gebruik worden gemaakt? Toelichting: In de welstandsnota zijn er basiscriteria opgenomen. Materialen zoals: -te begroeien draadstaal -gaas -spijlen -metselwerk -hout (Link naar welstandsnota).	Bijlage	Bijlage moet worden ingevuld. Ga door naar 4.
4.	Welstand basiscriteria (object 6)	Welke kleur krijgt de erf- of perceelafschieding? Toelichting: In de welstandsnota zijn er basiscriteria opgenomen.	Bijlage	Bijlage moet worden ingevuld. Ga door naar 5.

		Basiscriteria kleur: - terughoudend in kleur zoals groen, bruin of naturel.		
5.	2.9 lid 4 Mor	Aanzichttekening erf- of perceelafscheiding Toelichting: Voeg hier een aanzicht tekening toe. Een aanzicht tekening is een tekening waarin de zijdes van de erfafscheiding worden weergegeven zonder diepte. - De aanduiding van de schaal moet 1:100 zijn. hiermee wordt de verhouding tussen de tekening en de werkelijkheid aangeven.	Bijlage	Bijlage moet worden ingevuld. Ga door naar 6.
6.	1.3 lid 2 Mor	Situatietekening van de erf- of perceelafscheiding Toelichting: Voeg hier een situatietekening toe. Een situatietekening is een tekening van een erf/perceel met daarop aanwezige bebouwing. - Uit de situatietekening blijkt de oriëntatie van de	Bijlage	Bijlage moet worden ingevuld. Indienbaar: alles in ingevuld, De aanvraag kan worden ingediend.

		erf- of perceelafscheiding op het erf/perceel ten opzichte van omliggende bebouwing en wegen. - De aanduiding van de schaal moet 1:200/500 zijn. Hiermee wordt de verhouding tussen de tekening en de werkelijkheid aangegeven.		
--	--	--	--	--

3.4 Conclusie

Het toepasbaar maken van de juridische regels start bij het formuleren van een zo eenvoudig mogelijke zin. Dit is van belang omdat de toepasbare regels begrijpelijk moeten zijn voor de initiatiefnemer. Zijn er ingewikkelde begrippen in een juridische regel, dan kan een toelichting bij de toepasbare regel een oplossing bieden. Ook moet er voor een juiste vraagstelling worden gekozen. Bij een vergunningcheck is het belangrijk dat er wordt gekozen voor een gesloten vraagstelling of vragen met keuzemogelijkheden. Hierdoor kunnen geautomatiseerde conclusies worden gekoppeld aan de toepasbare regels. Bij een aanvraagformulier is dit niet van belang. Bij een aanvraag kunnen alle soorten vraagstellingen worden gebruikt om aan extra informatie te komen. Daarnaast is de volgorde van toepasbare regels ook een belangrijk onderdeel. Met een logische opbouw kunnen de vragen aan de initiatiefnemer in de juiste volgorde worden gesteld.

Ook moet worden gedacht aan de uitkomsten die voortvloeien uit de beantwoording van de vragen. Door de koppeling van uitkomsten aan antwoordcombinaties wordt duidelijk voor de initiatiefnemer of er bijvoorbeeld een vergunning moet worden aangevraagd.

Het toepasbaar maken van juridische regels is niet altijd mogelijk omdat open normen niet specifiek en meetbaar. Als oplossing kunnen de juridische regels wel als vragen in een vergunningaanvraag worden verwerkt, zodat extra informatie kan worden verzameld voor de toetsing van de open normen.

Hoofdstuk 4 resultaten dossieranalyse

In Hoofdstuk 4 worden de resultaten van de dossieranalyse⁵⁴ uiteengezet. Voor uitvoering van de dossieranalyse zijn er een aantal topics (doel, aanpak/stappenplan, structurering toepasbare regels, opstelling beslisboom en invulling beslistabel) geformuleerd om in te kunnen zien hoe er in de praktijk invulling kan worden gegeven aan het opstellen van beslisbomen. Ook is er aan de hand van de dossieranalyse gekeken naar manieren waarop de beslisboom in de software van Berkeley Bridge kan worden ingevuld. Met behulp van de dossieranalyse kan antwoord worden gegeven op de deelvragen: 'Welke stappen kunnen er worden genomen om invulling te geven aan een beslisboom?', 'Op welke wijze breng je structuur aan in de volgorde van de toepasbare regels voor uitwerking in een beslisboom?' en 'Op welke manier kan de beslisboom worden ingevuld in de software van Berkeley Bridge?'. In dit hoofdstuk worden per topic de bevindingen besproken. Aan de hand van deze bevindingen worden de beslisbomen voor het 'kappen van een boom' en 'het plaatsen van een erfafscheiding' opgesteld.

4.1 Doel

In de dossieranalyse is te zien dat gemeenten vooral zijn gestart met het maken van beslisbomen om ervaring op te kunnen doen met het toepasbaar maken van de juridische regels en het verwerken van de toepasbare regels in beslisbomen voor gebruik in het DSO.⁵⁵ Dit is overeenstemmend met de doelstelling van gemeente Alphen aan den Rijn.

4.2 Aanpak/ stappenplan

De gemeenten houden in de vier pilots over het algemeen dezelfde hoofdstappen aan om beslisbomen op te kunnen stellen.⁵⁶ Zij beginnen bij de uitwerking van de landelijke en lokale wet- en regelgeving die gelden bij de gekozen activiteiten. De tweede stap is om de juridische regels die hier uit voortvloeien te vertalen naar toepasbare regels/vragen. De toepasbare regels worden daarna in de software tot een beslisboom gemodelleerd. Als laatst kan de gemodelleerde beslisboom worden vertaald naar de standaarden voor de toepasbare regels om uiteindelijk ingediend te worden bij het DSO. De gemodelleerde beslisbomen kunnen na validatie van het DSO worden weergegeven als beslisbomen in het omgevingsloket van het DSO. In hoofdstuk 2 en 3 is te zien dat de twee eerste stappen uit het stappenplan al zijn uitgevoerd. Het juridisch kader geeft de relevante wet- en regelgeving weer op landelijk en lokaal niveau. In hoofdstuk 3 zijn deze juridische regels toepasbaar gemaakt.

⁵⁴ Bijlage I

⁵⁵ Bijlage I topic 1 (pilot 1,2,3 en 4)

⁵⁶ Bijlage I topic 2 (pilot 1,2,3 en 4)

4.3 Structurering van toepasbare regels

De gemeenten pakken de structurering van de toepasbare regels ook op zelfde manier aan. Allereerst worden de toepasbare regels op volgorde gezet van hoofdzaak naar bijzaak. De vragen worden hierdoor in een logische volgorde gesteld, waardoor vragen die niet meer van toepassing zijn kunnen wegvallen. Ook wordt er aangegeven wat de logica is tussen vragen wanneer een vraag niet wordt beantwoord of juist wel en wat de vervolgstappen dan uiteindelijk zijn.

Sommige gemeenten geven dit weer in een tabel⁵⁷ of in een stroomschema⁵⁸. Deze werkwijze is ook toegepast bij het opstellen van de schema's in hoofdstuk 3. Hierin is te zien dat de vragen in een logische volgorde worden gesteld en dat er wordt aangegeven wat de vervolgstappen en uitkomsten zijn na beantwoording van de vragen.

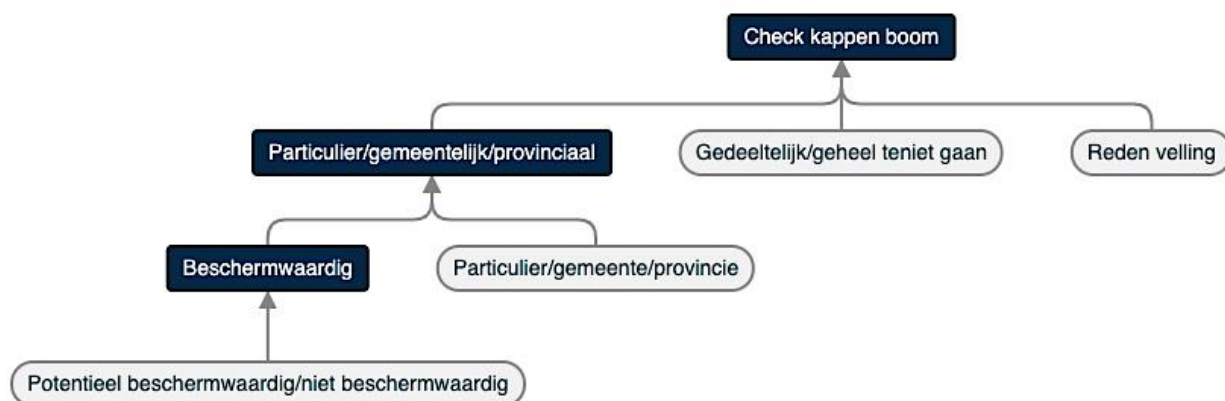
4.4 Opstelling beslisboom

In de vier pilots worden in de opstelling van de beslisbomen gewerkt naar een conclusie. De conclusie wordt gezien als een activiteit waar een vergunning voor kan worden aangevraagd. In de beslisbomen is te zien dat de vragen worden gekoppeld aan de conclusie. Dit gebeurt in de juiste volgorde waarin de toepasbare regels ook zijn gestructureerd.⁵⁹ In de software van Berkeley Bridge zijn de beslisbomen voor het kappen van een boom en het plaatsen van een erfafscheiding op dezelfde wijze opgesteld als hiervoor beschreven. Zie onderstaande afbeeldingen voor uitwerking.

4.4.1 Vergunningcheck voor het kappen van een boom

Opstelling beslisboom:

In de opstelling van de beslisboom zijn de toepasbare regels gekoppeld aan de conclusie voor het kappen van een boom. De vragen zijn in dezelfde volgorde geplaatst, zoals beschreven in het schema in hoofdstuk 3.⁶⁰

⁵⁷ Bijlage 1 topic 3 (pilot 1)

⁵⁸ Bijlage 1 topic 3 (pilot 2)

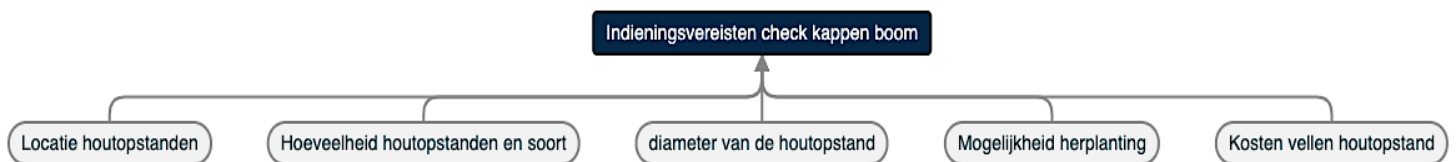
⁵⁹ Bijlage 1 topic 4 (pilot 1,2,3 en 4)

⁶⁰ Zie 3.3.1 op blz. 24

4.4.2 Vergunningaanvraag voor het kappen van een boom

Opstelling beslisboom:

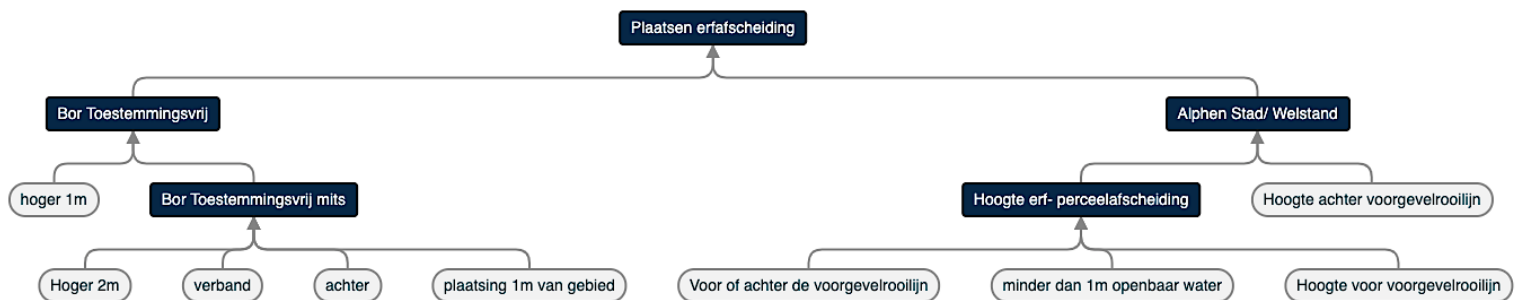
In de opstelling van de beslisboom zijn de vragen gekoppeld aan de conclusie voor de vergunningaanvraag voor het kappen van een boom. De toepasbare regels die hier aan zijn gekoppeld vormen samen de indieningsvereisten die vereist zijn bij de vergunningaanvraag. De vragen zijn in dezelfde volgorde geplaatst, zoals beschreven in het schema in hoofdstuk 3.⁶¹

4.4.3 Vergunningcheck 'Plaatsen van een erfafscheiding'

Opstelling beslisboom:

In de opstelling van de beslisboom zijn de toepasbare regels gekoppeld aan de conclusie voor het plaatsen van een erfafscheiding. De vragen zijn in dezelfde volgorde geplaatst, zoals beschreven in het schema in hoofdstuk 3.⁶²

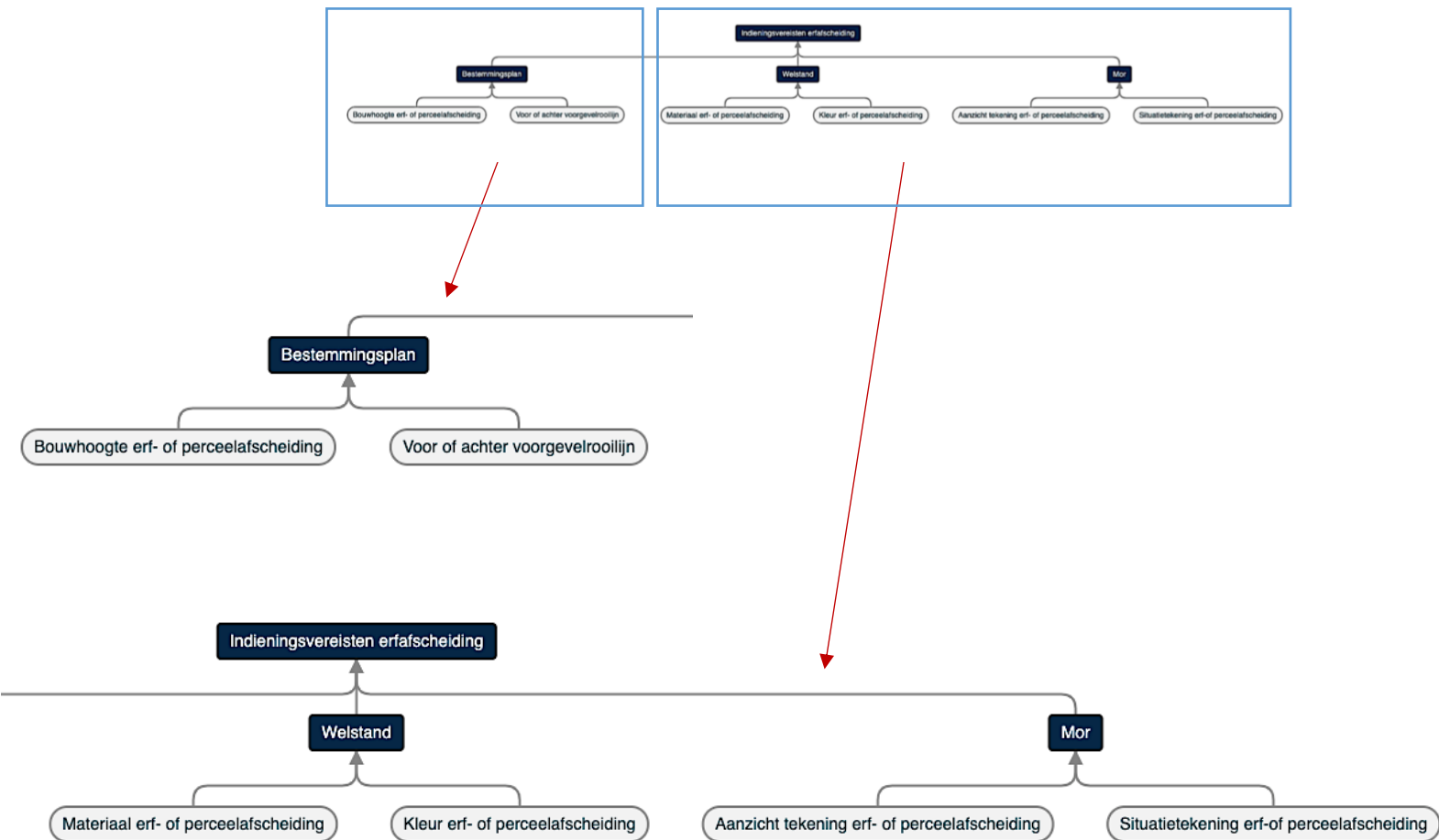
⁶¹ Zie 3.3.2 op blz. 28

⁶² Zie 3.3.3 op blz. 31

4.4.4 Vergunningaanvraag 'Plaatsen van een erfafscheiding'

Opstelling beslisboom:

In de opstelling van de beslisboom zijn de vragen gekoppeld aan de conclusie voor de vergunningaanvraag voor het plaatsen van een erfafscheiding. De toepasbare regels die hier aan zijn gekoppeld vormen samen de indieningsvereisten die vereist zijn bij de vergunningaanvraag. De vragen zijn in dezelfde volgorde geplaatst, zoals beschreven in het schema in hoofdstuk 3.⁶³

⁶³ Zie 3.3.4 op blz. 34

4.5 Invulling beslistabel

In de beslistabel worden de geautomatiseerde conclusies gekoppeld aan de toepasbare regels die zijn verwerkt in de beslisboom. Alle antwoordmogelijkheden worden gekoppeld aan een uitkomst.

Hierdoor wordt duidelijk of er bijvoorbeeld een vergunning moet worden aangevraagd. In de dossieranalyse kan er worden gezien dat in alle vier pilots dit op dezelfde manier wordt uitgewerkt.⁶⁴

De beslistabellen die voortvloeien uit de beslisbomen voor het kappen van een boom en het plaatsen van een erfafscheiding zijn op overeenkomstige werkwijze ingevuld. Zie onderstaande afbeeldingen voor uitwerking.

4.5.1 Vergunningcheck voor het kappen van een boom

Invulling beslistabel 1 beschermwaardig:

In de eerste beslistabel moet worden geconcludeerd of het gaat om een beschermwaardige, een potentieel beschermwaardige of een niet beschermwaardige boom.

Naam

Beschermwaardig

Potentieel beschermwaardig/niet beschermwaardig

Beschermwaardig

 Gegevenstype: Vrije tekst

1 Beschermwaardig

Beschermwaardig

2 Potentieel beschermwaardig

Potentieel beschermwaardig

3 Niet beschermwaardig

Niet beschermwaardig

 Voeg een beslissingsrij toe

⁶⁴ Bijlage 1 topic 5

Invulling beslistabel 2 particulier/gemeentelijk/provinciaal:

De eerste beslistabel wordt daarna gekoppeld aan de tweede beslistabel. In de tweede beslistabel wordt de conclusies voor niet beschermwaardige bomen aangegeven. Een beschermwaardige en potentieel beschermwaardige boom hebben andere conclusies. Deze worden verder behandeld in de derde beslistabel.

	Beschermwaardig	Particulier/gemeente/provincie	Particulier/gemeentelijk/provinciaal
			Gegevenstype: Vrije tekst
1	Niet beschermwaardig	In eigendom van een particulier	Particulier
2	Niet beschermwaardig	In eigendom van de gemeente	Gemeentelijk
3	Niet beschermwaardig	In eigendom van de provincie	Provinciaal
4	Beschermwaardig	-	Beschermwaardig
5	Potentieel beschermwaardig	-	Potentieel beschermwaardig

Invulling beslistabel 3 check kappen boom:

In de derde beslistabel worden de antwoordmogelijkheden voor beschermwaardige bomen en potentieel beschermwaardige bomen aangevinkt. In de laatste kolom worden de antwoordmogelijkheden gekoppeld aan de uitkomsten.

	Particulier/gemeentelijk/provinciaal	Gedeeltelijk/geheel teniet gaan	Reden velling	Check kappen boom
				Gegevenstype: Vrije tekst
1	Particulier	-	-	Toestemmingsvrij
2	Gemeentelijk	-	-	Verbod
3	Provinciaal	-	-	Verbod
4	Beschermwaardig	Nee	Geen van bovenstaande	Vergunningplicht
5	Beschermwaardig	Nee	Vellen krachtens plantenziektenwet	Toestemmingsvrij
6	Beschermwaardig	Nee	Vellen op bevel van de burgemeester in kader van spoedeisend belang	Toestemmingsvrij
7	Beschermwaardig	Nee	Dunnen van een boom als beheersmaatregel	Toestemmingsvrij
8	Beschermwaardig	Nee	Noodzakelijke beheersmaatregelen bij knobbomen, gekandelaberde bomen of leibomen	Toestemmingsvrij
9	Beschermwaardig	Ja	-	Meldingsplicht
10	Potentieel beschermwaardig	-	-	Meldingsplicht

4.5.2 Vergunningaanvraag voor het kappen van een boom

Invulling beslistabel 1 indieningsvereisten check kappen boom:

Bij een vergunningaanvraag heb je als conclusie alleen de optie ja of nee. Met 'ja' wordt aangegeven of de vraag is beantwoord. 'Nee' staat voor niet ingevuld. In de beslistabel wordt aangegeven dat de indieningsvereisten kloppen wanneer elke vraag is beantwoord. Bij een volledige invulling staat 'ja' voor de uitkomst indienbaar.

Indieningsvereisten che						Indieningsvereisten check kappen boom
Locatie houtopstanden		Hoeveelheid houtopstanden en soort		diameter van de houtopstand	Mogelijkheid herplanting	Kosten vellen houtopstand
1	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
2	Nee	-	-	-	-	Nee
3	-	Nee	-	-	-	Nee
4	-	-	Nee	-	-	Nee

Gegevenstype: Ja/Nee

4.5.3 Vergunningcheck voor het plaatsen van een erfafscheiding

Invulling beslistabel 1 Bor toestemmingsvrij:

In beslistabel 1 moet worden geconcludeerd of de erf- of perceelafscheiding hoger wordt dan 1 meter en of wordt voldaan aan de uitzonderingen die worden gesteld in de wet.

Bor Toestemmingsvrij		
hoger 1m Bor Toestemmingsvrij mlts Bor Toestemmingsvrij		
1	Nee	-
2	Ja	Ja
3	Ja	Nee

Gegevenstype: Ja/Nee

Invulling beslistabel 2 Bor toestemmingsvrij mits:

Beslistabel 1 is hier gekoppeld aan beslistabel 2. In beslistabel 2 wordt namelijk geconcludeerd of er wordt voldaan aan de uitzonderingen die worden gesteld in de wet.

Bor Toestemmingsvrij mits					
	Hoger 2m	verband	achter	plaatsing 1m van gebied	Bor Toestemmingsvrij mits
1	Ja	-	-	-	Nee
2	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
3	Nee	Nee	-	-	Nee
4	Nee	-	Nee	-	Nee
5	Nee	-	-	Nee	Nee

Gegevenstype: Ja/Nee

Invulling beslistabel 3 hoogte erf-perceelafschieding:

Beslistabel 3 heeft betrekking op de lokale wet- en regelgeving. Door overlapping van de regels zijn het bestemmingsplan en de welstand samengevoegd in de beslistabel.

Hoogte erf- perceelafsc				
	Voor of achter de voorgevelrooilijn	minder dan 1m openbaar water	Hoogte voor voorgevelrooilijn	Hoogte erf- perceelafschieding
1	Voor de voorgevelrooilijn	Ja	Ja	Ja
2	Voor de voorgevelrooilijn	Niet van toepassing	Ja	Ja
3	Voor de voorgevelrooilijn	Nee	Nee	Nee
4	Voor de voorgevelrooilijn	Ja	Nee	Nee
5	Voor de voorgevelrooilijn	Niet van toepassing	Nee	Nee
6	Achter de voorgevelrooilijn	-	-	achter
7	Voor de voorgevelrooilijn	Nee	Ja	Ja

Gegevenstype: Vrije tekst

Invulling beslistabel 4 Alphen Stad/Welstand:

In beslistabel 4 wordt verwezen naar beslistabel 3. Wanneer er in beslistabel 3 de keuze wordt gemaakt dat de erf- of perceelafscheiding wordt geplaatst achter de voorgevelrooilijn, dan wordt in beslistabel 4 de conclusie verbonden of de er- of perceelafscheiding voldoet aan de maximale hoogte die in de wet wordt gesteld.

Alphen Stad/ Welstand

	Hoogte erf- perceelafscheiding	Hoogte achter voorgevelrooilijn	Alphen Stad/ Welstand
1	Ja	-	Ja
2	Nee	-	Nee
3	achter	Ja	Nee
4	achter	Nee	Ja

Gegevenstype: Ja/Nee

Invulling beslistabel 5 plaatsen erfafscheiding:

In beslistabel 5 komen alle conclusies die in voorgaande beslistabellen zijn vastgesteld bij elkaar. Wordt er voldaan aan beslistabel 'Bor Toestemmingsvrij', dan is de uitkomst dat er toestemmingsvrij een erf- of perceelafscheiding kan worden geplaatst. Wordt er alleen voldaan aan de beslistabel 'Alphen Stad/ Welstand', dan moet er een vergunning worden aangevraagd. De uitkomst 'verbod' geeft aan dat niet aan de landelijke en lokale wet- en regelgeving wordt voldaan.

Plaatsen erfafscheiding

	Bor Toestemmingsvrij	Alphen Stad/ Welstand	Plaatsen erfafscheiding
1	Ja	-	Toestemmingsvrij
2	Nee	Ja	Vergunningplicht
3	Nee	Nee	Verbod

Gegevenstype: Vrije tekst

4.5.2 Vergunningaanvraag voor het plaatsen van een erfafscheiding'

Invulling beslistabel 1 bestemmingsplan:

Bij een vergunningaanvraag heb je als conclusie alleen de optie ja of nee. Met 'ja' wordt aangegeven of de vraag is beantwoord. 'Nee' staat voor niet ingevuld. In de beslistabel wordt aangegeven dat de indieningsvereisten kloppen wanneer elke vraag is beantwoord. Bij een volledige invulling staat 'ja' voor de uitkomst indienbaar.

Bestemmingsplan		
Bouwhoogte erf- of perceelafscheiding	Voor of achter voorgevelrooilijn	Bestemmingsplan
1 > 0	achter de voorgevelrooilijn	Ja
2 > 0	voor de voorgevelrooilijn	Ja
3 0	-	Nee

Gegevenstype: Ja/Nee

Invulling beslistabel 2 welstand:

Welstand		
Materiaal erf- of perceelafscheiding	Kleur erf- of perceelafscheiding	Welstand
1 Nee	-	Nee
2 -	Nee	Nee
3 Ja	Ja	Ja

Gegevenstype: Ja/Nee

Invulling beslistabel 3 Mor:

Mor		
Aanzicht tekening erf- of perceelafscheiding	Situatietekening erf- of perceelafscheiding	Mor
1 Ja	Ja	Ja
2 Nee	-	Nee
3 -	Nee	Nee

Gegevenstype: Ja/Nee

Invulling beslistabel 4 indieningsvereisten erfafscheiding:

In beslistabel 4 worden beslistabel 1 tot en met 3 bij elkaar gevoegd. De conclusies uit deze beslistabellen vormen uiteindelijk de conclusie ja: indienbaar of nee: niet indienbaar.

Indieningsvereisten erfafscheiding			
	Bestemmingsplan	Welstand	Mor
1	Ja	Ja	Ja
2	Nee	-	-
3	-	Nee	-
4	-	-	Nee

Gegevenstype: Ja/Nee

Indieningsvereisten erfafscheiding	
Ja	
Nee	
Nee	
Nee	

4.6 Beslisbomen uploaden naar DSO

De beslisbomen moeten na modelering vertaald worden naar de standaarden voor toepasbare regels (STTR). De beslisbomen moeten hieraan voldoen om geüpload te kunnen worden naar het DSO. In de software van Berkeley Bridge is er de mogelijkheid om de beslisbomen in de software te vertalen naar de STTR.

Bevoegd gezag & activiteit

→

Toepasbaar maken

→

Verifiëren

→

Uploaden

Bevoegd gezag

Gemeente Alphen aan den Rijn

Naam

Indieningsvereisten erfafscheiding

Activiteit

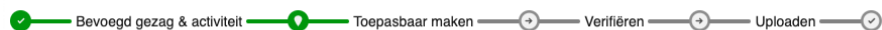
OEFEEN_bouwen van een terreinafscheiding

Type indieningsvereiste

Aanvraagformulier vergunning

Toepasbaar maken activiteit →

Model verifiëren → →

Werkzaamheden

- ☐ Wasstraat of wasplaats voor auto's, bussen, treinen en trams
- ☐ Tankstation starten of veranderen
- ☐ Boom of struik kappen of snoeien
- ☐ Uitrit aanleggen of veranderen
- ☐ Graven in bodem of waterbodemb
- ☐ OEFEN Uitvoeren van een werk
- ☐ OEFEN handelsreclame maken of uitvoeren
- ☐ OEFEN Standplaats innemen
- ☐ OEFEN Object op de weg plaatsen
- ☒ OEFEN Hek of schutting plaatsen, veranderen of verwijderen
- ☐ OEFEN Aanbouw of bijgebouw bouwen
- ☐ OEFEN Dakkapel plaatsen of veranderen

← Bevoegd gezag & activiteit

Model verifiëren →

De beslisbomen kunnen vervolgens door een koppeling in het systeem worden geüpload naar het DSO. De gemodelleerde beslisbomen worden pas na validatie door het DSO weergegeven als beslisbomen in het omgevingsloket.

4.7 Conclusie

Uit de dossieranalyse kan worden opgemaakt dat de aanpak bij het modeleren van beslisbomen begint bij de uitwerking van de landelijke en lokale wet- en regelgeving. Dit moet gebeuren voor de activiteiten waarvoor de beslisboom wordt opgesteld. Vervolgens moeten de juridische regels worden vertaald naar toepasbare regels, waarna deze gemodelleerd kunnen worden tot beslisbomen. Hierbij moet worden gelet op de volgorde van de vragen en wat de vervolgstappen zijn na beantwoording. In de opstelling van de beslisboom moet hier ook op worden gelet. Bij de invulling van de beslistabellen moet ervoor worden gezorgd dat alle antwoordmogelijkheden worden gekoppeld aan een uitkomst. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de gemodelleerde beslisbomen worden vertaald naar de STTR. Na validatie door het DSO is het mogelijk voor de initiatiefnemer om de gemodelleerde beslisbomen te raadplegen via het omgevingsloket.

Hoofdstuk 5 resultaten Interviews

In hoofdstuk 5 wordt antwoord gegeven op de vragen 'wat zijn de technisch juridische knelpunten en succesfactoren in de gemodelleerde beslisbomen?' en 'wat zijn voor de initiatiefnemers de knelpunten en succesfactoren in de gemodelleerde beslisbomen?'. De resultaten van de vragenlijsten worden in dit hoofdstuk beschreven. Er is onderscheid gemaakt tussen twee groepen. De eerste groep bestaat uit juridisch onderlegde personen. De tweede groep bestaat uit personen die niet juridisch onderlegd zijn, ook wel gezien als de initiatiefnemers die uiteindelijk gebruik gaan maken van de beslisbomen. Beide groepen hebben de opgestelde beslisbomen in het omgevingsloket getest, waarna zij hun bevindingen hebben aangegeven aan de hand van een vragenlijst. Door middel van deze testen kan er op juridisch technisch vlak en interpretatie van de doelgroep worden geconcludeerd of er in de beslisbomen knelpunten of succesfactoren zijn en hoe deze knelpunten dan verbeterd kunnen worden.

De volgende personen hebben de beslisbomen getest en de vragenlijsten ingevuld:

Juridisch technisch vlak

- 1 beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling gemeente Alphen aan den Rijn
- 1 juridisch beleidsadviseur ruimtelijke ontwikkeling gemeente Alphen aan den Rijn
- 1 juridisch beleidsadviseur ruimtelijke ontwikkeling gemeente Alphen aan den Rijn
- 1 docent (hogeschool Leiden) i.v.m. Samenwerking omgevingsmanager gemeente Alphen aan den Rijn

Interpretatie doelgroep:

- 1 contractbeheerder arbeidsparticipatie gemeente Alphen aan den Rijn
- 1 gegevensbeheerder data management gemeente Alphen aan den Rijn
- 1 regisseur vastgoed en exploitaties gemeente Alphen aan den Rijn
- 1 landmeter gemeente Alphen aan den Rijn.

5.1 Juridisch technisch vlak

Succesfactoren

De stappen in de beslisbomen waren voor de juridisch technische groep over het algemeen begrijpelijk. De stappen in de beslisboom waren goed te volgen. De toelichtingen in de beslisboom hebben hierbij geholpen. Via informatie icoontjes worden begrippen beter uitgelegd en verdere informatie gegeven.⁶⁵ (Zie onderstaande afbeeldingen voor voorbeeld).

^ Beschermwaardig

Betreft het een (potentieel) beschermwaardige boom of een niet beschermwaardige boom?

☐ Beschermwaardig
☐ Potentieel beschermwaardig
☐ Niet beschermwaardig

i

De lijst beschermwaardige bomen is een vastgestelde lijst van bomen die een bijzondere waarde hebben voor de leefomgeving en extra bescherming krijgen.

Link naar Lijst beschermwaardige bomen:

- <https://alphenaaandenrijn.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ef857d00055c4bdea6152f750829f42b>

Op de website kunt u op adres of plaats zoeken om na te gaan of de boom staat vermeld als (potentiële) beschermwaardige boom.

Volgende

Knelpunten

Het omgevingsloket gebruikt andere benamingen voor activiteiten dan de gemeente. Er wordt bijvoorbeeld in het omgevingsloket gebruik gemaakt van hek of schutting terwijl er bij de gemeente gebruik wordt gemaakt van erfafscheiding als benaming. Dit heeft gezorgd voor onduidelijkheden betreffende de soort activiteiten en wat hier dan onder valt.⁶⁶ (Zie onderstaande afbeeldingen voor voorbeeld).

Mijn keuzes

U heeft nog geen werkzaamheden gekozen.

Zoek uw werkzaamheden

erf

Er is 1 werkzaamheid gevonden voor "erf"

☐ ~~OEFEN~~ Hek of schutting plaatsen, veranderen of verwijderen

— erfafscheiding

< Vorige stap

Volgende

⁶⁵ Bijlage II, III, IV, V

⁶⁶ Bijlage II, III

Bij het plaatsen van een erfafscheiding overlappen de landelijke en lokale wetgeving elkaar. In de beslisbomen zijn hierdoor vragen op landelijk niveau en lokaal niveau twee keer gesteld. Dit zorgt voor verwarring tijdens het doorlopen van de beslisboom.⁶⁷ (Zie onderstaande afbeeldingen voor

3. Vragen beantwoorden

Stap 3 van 4

OEFFEN Hek of schutting plaatsen, veranderen of verwijderen

^ Bor Toestemmingsvrij

Wordt de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding hoger dan 1 meter? ☐ Ja ☐ Nee

voorbeeld).

Wordt de erfafscheiding lager dan 1 meter? ☒ Ja ☐ Nee

Volgende

Het is lastig om bovenstaande te vermijden, omdat alle juridische regels afgevangen dienen te worden.

In sommige gevallen waren de toelichtingen overbodig. Bijvoorbeeld wanneer de toelichting niet voorkomt in de vraag.⁶⁸ (Zie onderstaande afbeeldingen voor voorbeeld)

Wordt de erfafscheiding lager dan 1 meter? ☒ Ja ☐ Nee

• Vorgevelrooilijn: de lijn die strak loopt langs de voorgevel van een bouwwerk.

⁶⁷ Bijlage III, V
⁶⁸ Bijlage III, IV, V

Soms is er juist vraag naar meer toelichting omdat het niet duidelijk is hoe iets geconstateerd kan worden of hoe iets ingevuld moet worden.⁶⁹ een voorbeeld hiervan is de vraag of het gaat om een gemeentelijke of provinciale boom. Hier had bijvoorbeeld in een toelichting uitgelegd kunnen worden wanneer een boom gemeentelijk of provinciaal is.⁷⁰ (Zie onderstaande afbeeldingen voor voorbeeld).

^ Particulier/gemeentelijk/provinciaal

Betreft het een particuliere boom? Of is de boom in eigendom van de gemeente of provincie?

☐ In eigendom van de gemeente

☐ In eigendom van de provincie

☐ In eigendom van een particulier

Bomen kunnen in eigendom zijn van een particulier, de gemeente of de provincie.

- In eigendom van een particulier:
de boom is in eigendom van een burger, bedrijf of vereniging.
- In eigendom van de gemeente:
de boom is in eigendom van de gemeente.
- In eigendom van de provincie:
de boom is in eigendom van de provincie.

⁶⁹ Bijlage III, IV

⁷⁰ Bijlage V

In de beslisboom wordt gevraagd aan te geven hoe hoog de erfafscheiding gaat worden. Bij invulling met een komma wordt een foutmelding gegeven. Hierbij had in de toelichting aangegeven moeten worden dat de invulling zonder komma had moeten zijn.⁷¹ (Zie onderstaande afbeeldingen voor voorbeeld).

Bestemmingsplan 1 van 2 beantwoord

Wat is de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding in meters? i

1,80

Het antwoord mag maximaal 34 cijfers bevatten.

Een erfafscheiding is een constructie om de grens met bijvoorbeeld de burens aan te geven. Een erfafscheiding kan een natuurlijke vorm hebben zoals een haag of heg, of een constructie in de vorm van een schutting of een hekwerk.

Wordt de erf- of perceelafscheiding voor de voorgevelrooilijn geplaatst of achter de voorgevelrooilijn?

☐ achter de voorgevelrooilijn

☒ voor de voorgevelrooilijn

< Vorige stap

Volgende stap >

Bestemmingsplan 2 van 2 beantwoord

Wat is de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding in meters? i

180

Een erfafscheiding is een constructie om de grens met bijvoorbeeld de burens aan te geven. Een erfafscheiding kan een natuurlijke vorm hebben zoals een haag of heg, of een constructie in de vorm van een schutting of een hekwerk.

Wordt de erf- of perceelafscheiding voor de voorgevelrooilijn geplaatst of achter de voorgevelrooilijn?

☐ achter de voorgevelrooilijn

☒ voor de voorgevelrooilijn

< Vorige stap

Volgende stap >

Daarnaast heeft de groep ook last gehad van technische storingen. Dit komt doordat de website alleen werkt via bepaalde browsers. De website werkt het beste via de browservenster Google Chrome of Firefox in incognito modus. Dit heeft niet bij iedereen een oplossing geboden waardoor sommige delen van de beslisbomen niet doorlopen konden worden.⁷²

⁷¹ Bijlage IV, V

⁷² Bijlage II, III, IV

5.2 Interpretatie doelgroep

Succesfactoren

Het doorlopen van de beslisbomen was voor de groep in eerste instantie te begrijpen⁷³, maar er waren nog veel dingen onduidelijk. Onder het kopje knelpunten zal dit worden besproken.

Knelpunten

Over het algemeen bevond de groep dat er te veel gebruik is gemaakt van jargon. In de beslisbomen is geprobeerd om moeilijke begrippen in de toelichtingen uit te leggen, maar ondanks toelichtingen waren de begrippen nog steeds onduidelijk. Als voorbeeld wordt gegeven dat het woord houtopstand wordt uitgelegd in een toelichting, maar dat in de toelichting ook weer begrippen worden gebruikt die geen uitleg bieden.⁷⁴ (Zie onderstaande afbeeldingen voor voorbeeld)

^ Locatie houtopstanden

Waar is de houtopstand gelokaliseerd?

Onder houtopstand wordt verstaan:

- hakhout
- houtwal
- een of meer bomen

• U kunt met behulp van situatietekeningen, een kaart, foto's of andere geschikte middelen aangeven wat de locatie van de houtopstand(en) is. Bij locatie kunt u denken aan het voor-, zij- of achterf.

*geef de bomen duidelijk aan met bijvoorbeeld kruisjes of pijltjes voorzien van een nummer.

+ Document toevoegen

⁷³ Bijlage VI, VII, I

⁷⁴ Bijlage VI, VII

Daarnaast worden ook dubbele benamingen gebruikt voor activiteiten. Dit zorgt voor onduidelijkheid waardoor men zich afgevraagd of de beslisboom die wordt doorlopen wel van toepassing is op de activiteit. Als oplossing moet er gebruik worden gemaakt van dezelfde benaming voor activiteiten zodat er geen verwarring kan ontstaan. Niet alleen in de landelijke en lokale wet- en regelgeving, maar ook in de software van het omgevingsloket.⁷⁵ (Zie onderstaande afbeeldingen voor voorbeeld)

3. Kies activiteiten

Stap 3 van 7

 Als u hulp nodig heeft bij het maken van uw keuze, doe dan de [Vergunningcheck](#).

Mijn activiteiten

OEFEF_bouwen van een terreinafscheiding - Vergunning

Zoek uw activiteiten

Er is 1 activiteit gevonden voor "scheid"

☒ OEFEF_bouwen van een terreinafscheiding - Vergunning

[< Vorige stap](#) [Volgende](#)

De beslisbomen zijn minder burgervriendelijk vanwege de hoeveelheid en soorten opgevraagde informatie die ingevuld moet worden bij een aanvraag. Vooral voor mensen die digitaal niet zo handig zijn.⁷⁶ (Zie onderstaande afbeeldingen voor voorbeeld).

☒ Aanzicht tekening erf- of perceelafscheiding

☒ Kleur erf- of perceelafscheiding

☒ **Situatietekening erf- of perceelafscheiding**

Voeg hier een situatietekening toe.
Een situatietekening is een tekening van een erf/perceel met daarop aanwezige bebouwing.

- Uit de situatietekening blijkt de oriëntatie van de erf- of perceelafscheiding op het erf/perceel ten opzichte van omliggende bebouwing en wegen.
- De aanduiding van de schaal moet 1:200/500 zijn. Hiermee wordt de verhouding tussen de tekening en de werkelijkheid aangeven.

 Document toevoegen

Als oplossing kan na de vergunningcheck een lijst worden weergegeven met indieningsvereisten die nodig zijn bij een vergunningaanvraag.

Ook deze groep heeft last ondervonden van technische storingen. Dit komt doordat de website alleen werkt via bepaalde browsers. De website werkt het beste via de browservenster Google Chrome of Firefox in incognito modus. Dit heeft niet bij iedereen een oplossing geboden waardoor sommige delen van de beslisbomen niet doorlopen konden worden.⁷⁷

⁷⁵ Bijlage VI, VII

⁷⁶ Bijlage VI, VII, VIII

⁷⁷ Bijlage VI, VII, VIII, XI

5.3 Conclusie

In de resultaten is te zien dat er succesfactoren en knelpunten zijn. deze komen veelal met elkaar overeen op juridisch technisch vlak en interpretatie van de doelgroep. Succesfactoren: de beslisbomen zijn begrijpelijk en de stappen zijn te volgen. De toelichtingen zijn hierbij een goed hulpmiddel. Toch zijn er inhoudelijk knelpunten zoals gebruik van verschillende benamingen voor activiteiten, dubbel gestelde vragen, gemiste toelichtingen en technische storingen die voor verwarring en onduidelijkheid zorgen in de beslisbomen.

Hoofdstuk 6 Conclusie

Aan de hand van beantwoording van de deelvragen kan er in Hoofdstuk 6 antwoord worden gegeven op de centrale vraag van het onderzoek: *‘Op welke wijze kan gemeente Alphen aan den Rijn de beslisboom van Berkeley Bridge invullen voor een vergunningcheck en vergunningaanvraag, ten aanzien van het plaatsen van een erfafscheiding en het kappen van een boom, blijkens wetanalyse, literatuuronderzoek, dossieranalyse en interviews?’*

Er zijn een aantal stappen die uitgevoerd moeten worden, voordat er invulling kan worden gegeven aan de beslisbomen in de software van Berkeley Bridge.

6.1 Analyse wet- en regelgeving

Uit het onderzoek kan worden geconcludeerd dat er allereerst een analyse moet worden gemaakt van de wet- en regelgeving die gelden voor de gekozen activiteiten. In het geval van dit onderzoek zijn dit dus de wet- en regelgeving voor het kappen van een boom en het plaatsen van een erfafscheiding.

6.2 Toepasbaar maken

Vervolgens moet er voor worden gezorgd dat de juridische regels uit de analyse toepasbaar worden gemaakt. Hierbij moet worden gelet op inhoudelijk goed, eenduidig en begrijpelijk geformuleerde zinnen. Moeilijke begrippen moeten worden vereenvoudigd. Is hier geen mogelijkheid toe, dan kan er gebruik worden gemaakt van toelichtingen. Daarnaast moet er rekening mee worden gehouden dat de juiste vraagstelling wordt toegepast en dat de vragen in de juiste volgorde worden gesteld. Het is handig om dit te verwerken in een schema of tabel zodat alle componenten in een duidelijk overzicht kunnen worden verwerkt. Hierbij moet niet worden vergeten dat niet alle juridische regels geschikt zijn om toepasbaar te worden gemaakt. Juridische regels met gesloten normen zijn niet specifiek en meetbaar genoeg voor verwerking in een vergunningcheck. Als oplossing kan de juridische regel in de vergunningaanvraag worden verwerkt.

Naast het toepasbaar maken van de juridische regel is het ook van belang dat er een uitkomst wordt gekoppeld aan de antwoordcombinaties. Door middel van de gekoppelde uitkomsten weet de initiatiefnemer wat hij of zij mag/moet doen na het doorlopen van een vergunningcheck. Bij een vergunningcheck kunnen verschillende uitkomsten worden gebruikt zoals, vergunningplicht, melding etc. Bij een vergunningaanvraag is er alleen de mogelijkheid om indienbaar als uitkomst te gebruiken.

6.3 Beslisbomen modeleren in software

Na het analyseren van de wet- en regelgeving en het toepasbaar maken van de juridische regel kan er over worden gegaan tot het modeleren van de beslisbomen in de software. In dit geval in de software van Berkeley Bridge. De opgestelde schema's kunnen worden gebruikt als leidraad voor de modelering van de beslisbomen. In de opstelling van de beslisbomen moet namelijk gewerkt worden naar de activiteit waarvoor een vergunning kan worden aangevraagd. De juridische regels die toepasbaar zijn gemaakt worden gekoppeld aan de activiteit. Dit moet in de juiste volgorde worden gedaan waarin de toepasbare regels ook zijn gestructureerd in het schema.

Vervolgens moeten de beslistabellen die voortvloeien uit de beslisboom worden ingevuld. In de beslistabel is het de bedoeling dat de conclusies gekoppeld worden aan de toepasbare regels die zijn verwerkt in de opstelling van de beslisboom. Alle antwoordmogelijkheden worden gekoppeld aan een uitkomst. Hierdoor wordt duidelijk of er bijvoorbeeld een melding moet worden gedaan bij een activiteit.

6.4 Uploaden van de beslisbomen

Als laatst moet in de software van Berkeley Bridge de gemodelleerde beslisboom vertaald worden naar de STTR. De beslisbomen kunnen vervolgens geüpload worden naar het DSO. Pas na validatie worden de beslisbomen weergegeven in het omgevingsloket van het DSO.

6.5 Uitkomst

Bovenstaande stappen zijn uitgevoerd in dit onderzoek. De beslisbomen zijn op twee manieren getest waardoor 2 conclusies kunnen worden getrokken. Ten eerste zijn de vier beslisbomen vertaald naar de STTR en vervolgens geüpload naar het DSO. Alle vier de beslisbomen zijn gevalideerd door het DSO en kunnen via het omgevingsloket worden geraadpleegd. Uit de eerste test kan worden geconcludeerd dat de beslisbomen goed in elkaar zijn gezet en technisch kloppen, anders was het niet mogelijk geweest om de beslisbomen te vertalen naar de STTR en te uploaden naar het DSO.

Ten tweede zijn de beslisbomen getest op juridisch technisch vlak en interpretatie van de doelgroep. Er is gekeken naar succesfactoren en knelpunten in de beslisbomen. Uit de tweede test blijkt dat de beslisbomen op juridisch vlak en interpretatie van de doelgroep meer knelpunten bevatten dan succesfactoren. Hieruit kan worden geconcludeerd dat er inhoudelijk nog aanpassingen zijn vereist om de beslisboom begrijpelijker en duidelijker te maken voor de initiatiefnemer.

Hoofdstuk 7 Aanbevelingen

In dit onderzoek wordt een basis gelegd voor het opstellen en invullen van beslisbomen. In dit hoofdstuk worden er aanbevelingen gedaan om tot het beste resultaat te kunnen komen.

Toepasbaar maken integreren in omgevingsplan

Gemeenten moeten zelf het omgevingsplan van rechtswege en een deel van de lokale verordeningen vervangen voor gebruik in de nieuwe Omgevingswet. Allereerst wordt het gemeente Alphen aan den Rijn aanbevolen om in het proces van vervanging het toepasbaar maken van juridische regels hierin op te nemen. Uit de testen in dit onderzoek blijkt dat de opgestelde beslisbomen inhoudelijk moeilijk te begrijpen zijn voor de initiatiefnemer. In de resultaten hebben we bijvoorbeeld kunnen zien dat dit kan liggen aan overlapping van wet- en regelgeving (dubbele vraagstellingen) en gebruik van jargon, omdat sommige begrippen niet te vereenvoudigen zijn. Als er in het voortraject al gekeken wordt naar hoe de juridische regels opgesteld kunnen worden, dan kan er worden ingespeeld op het toepasbaar maken hiervan. De juridische regels en de toepasbare regels komen zo dicht bij elkaar waardoor het proces van toepasbaar maken kan worden vergemakkelijkt en versnelt.

Beslisbomen inhoudelijk testen

Ten tweede wordt het gemeente Alphen aan den Rijn aanbevolen om de opgestelde beslisbomen te laten testen door leken. Hieruit kan worden opgemaakt of de beslisbomen inhoudelijk wel begrijpelijk zijn voor de doelgroep. De technische opbouw van de boom is eenvoudig en snel na te checken doormiddel van de software en het programma DSO. Inhoudelijk is het lastiger vast te stellen of de beslisboom klopt en begrijpelijk is. Door het testen van de beslisboom kan er worden ingezien wat voor de initiatiefnemer onduidelijk is. De beslisboom kan vervolgens waar nodig worden aangepast, zodat de beslisboom ook inhoudelijk volledig klopt en begrijpelijk is.

Beslisbomen testen in softwarepakketten van andere leveranciers

Het modeleren van de beslisbomen in de software van Berkeley Bridge ging goed, maar niet geheel vlekkeloos. In het systeem zaten nog een paar fouten. Zoals:

- Bij een vraag kan er als invulmogelijkheid niet de keuze worden gemaakt voor een invulvakje met vrije tekst omdat er in de software nog niet een juiste koppeling wordt gemaakt. Hierdoor moet er worden gekozen voor bijlage als invulmogelijkheid terwijl er weinig informatie wordt gevraagd aan de initiatiefnemer.
- Wanneer er aanpassingen zijn vereist in delen van de beslisboom, dan wordt de aanpassingen niet door verwerkt in de gehele beslisboom. De beslisboom moet dan in zijn geheel worden aangepast wat uiteindelijk leidt tot extra werk.

Het wordt gemeente Alphen aan den Rijn daarom ook aanbevolen om na te gaan hoe beslisbomen opgesteld kunnen worden in softwarepakketten van andere leveranciers en te kijken of dit andere mogelijkheden kan bieden.

Leveranciers met regelbeheersysteem dat toepasbare regels kan opstellen en registreren in het Register Toepasbare Regels:

- Digitale Checklisten met module omgevingswet (STTR app)⁷⁸
- Geodan / Flo Legal met STTR Builder⁷⁹
- GISkit met regels⁸⁰
- KnowledgeValues met Match⁸¹
- Regeldienst.nl met regeldienst.nl⁸²
- Rulearts met RuleXpress⁸³

⁷⁸ www.digitalechecklisten.nl/omgevingswet

⁷⁹ www.geodan.nl/nl/producten-en-diensten/decentrale-overheid/sttr-builder/

⁸⁰ www.giskit.nl/regels/

⁸¹ www.knowledge-values.com

⁸² www.regeldienst.nl/home/producten/vragenbomen/

⁸³ www.rulearts.com/rulearts-products/rulexpress-business-rules-software/rulexpress-overview/

Beroepsproduct

Het beroepsproduct van dit onderzoek zijn de vier opgestelde beslisbomen.

De beslisbomen zijn geplaatst in de oefenomgeving van het nieuwe omgevingsloket.

Instructie beslisbomen bekijken:

1) Maak gebruik van de webbrowser Google Chrome of Firefox in incognito modus. De website van het omgevingsloket werkt niet volledig in andere webbrowsers.

2) Allereerst moet er een omgevingsloket ID worden aangemaakt om de beslisbomen te kunnen bekijken. Een omgevingsloket ID kan worden aangemaakt via:

<https://pre.omgevingswet.overheid.nl/aanvraag-inloggegevens>

Alleen de velden e-mailadres, voornaam en achternaam hoeven ingevuld te worden. De overige gegevens zijn overbodig.

Inloggen

Home Vergunningcheck Aanvragen Regels op de kaart Mijn Omgevingsloket

Aanvraag inloggegevens

E-mailadres verplicht

Dit e-mailadres zal ook worden gebruikt als gebruikersnaam

Voornamen verplicht

Voorvoegsel

Achternaam verplicht

Numer Legitimatiebewijs

Legitimatiebewijs Geldig Tot

DD-MM-YYYY

Bedrijfsnaam

Identificerend Nummer Bedrijf

Hierbij verklaar ik betatester van het DSO te zijn verplicht

☐

☐ Ik ben geen robot

This reCAPTCHA is for testing purposes only. Please report to the site admin if you are seeing this.

Verstuur

Naam: Esmeralda Hoopiot
Studentnummer: S1094773
Klas: RE4H

Module: HBR 4-AS17-AS

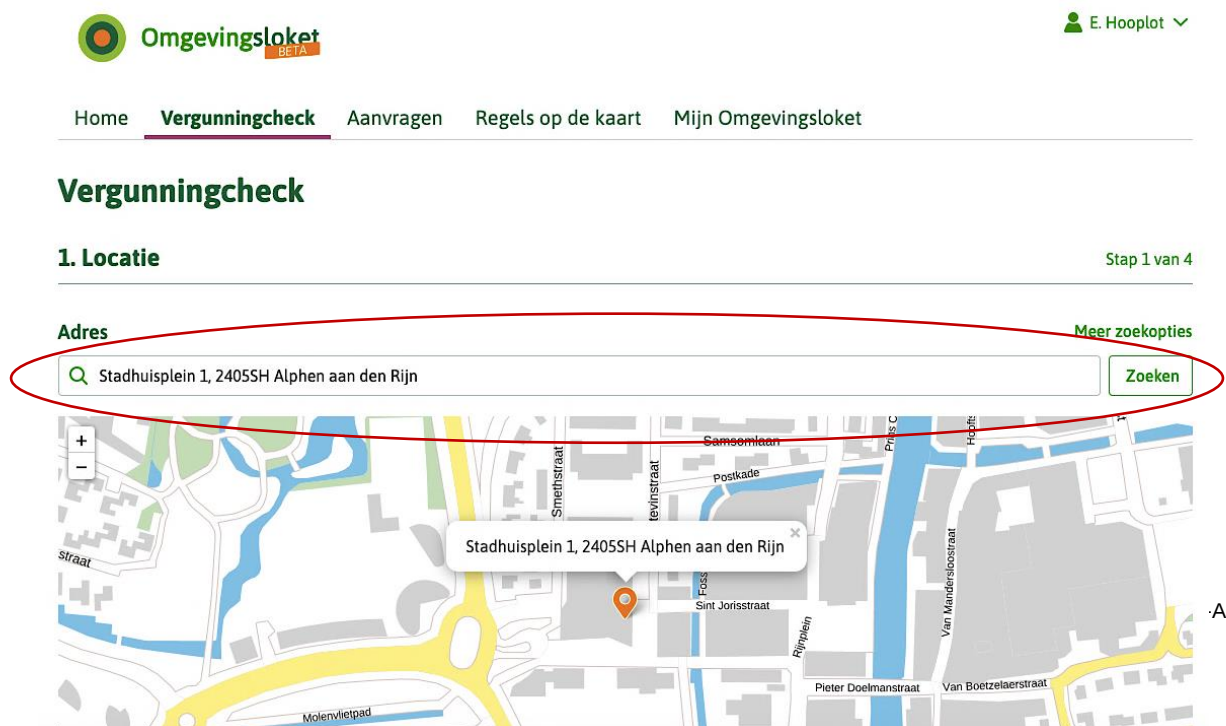
Na versturen van het aanvraagformulier wordt een e-mail opgestuurd waarmee een wachtwoord kan worden aangemaakt. Met dit e-mailadres en aangemaakte wachtwoord kan in het omgevingsloket worden ingelogd.

Vergunningchecks:

3) Ga na het inloggen in het omgevingsloket naar het kopje vergunningcheck.

4) Allereerst moet de locatie voor de activiteit worden bepaald. Zoek op adres 'stadhuisplein 1 Alphen aan den Rijn' om bij de juiste vergunningchecks en vergunningaanvragen te kunnen komen.

Ga daarna door naar de volgende stap.

Adres Meer zoekopties

Zoeken

Volgende stap >

5) In het volgende scherm kan de vergunningcheck voor een bepaalde activiteit worden gekozen.

Vergunningcheck

2. Kies werkzaamheden

Stap 2 van 4

 Kies alles waarvoor u de vergunningcheck wilt doen.

Mijn keuzes

Boom of struik kappen of snoeien

Zoek uw werkzaamheden

x

Er zijn 2 werkzaamheden gevonden voor "kappen boom"

- ☒ Boom of struik kappen of snoeien
- ☐ VNG Boom of struik kappen of snoeien

[< Vorige stap](#)

Volgende

Kies voor de activiteit 'kappen van een boom' voor:

- Boom of struik kappen of snoeien

Kies voor de activiteit 'plaatsen van een erfafscheiding' voor:

- OEFEN Hek of schutting plaatsen, veranderen of verwijderen

Ga daarna door naar de volgende stap.

6) Er wordt nu een overzicht getoond van de gekozen werkzaamheden. Controleer of het klopt en ga door naar de volgende stap.

[Home](#) **[Vergunningcheck](#)** [Aanvragen](#) [Regels op de kaart](#) [Mijn Omgevingsloket](#)

Vergunningcheck

2. Kies werkzaamheden - overzicht

Stap 2 van 4

Mijn keuzes

Boom of struik kappen of snoeien

+ Werkzaamheid toevoegen

Volgende stap >

7) De vergunningcheck kan nu worden doorlopen.

Vergunningcheck

3. Vragen beantwoorden

Stap 3 van 4

Boom of struik kappen of snoeien

^ Beschermwaardig

Betreft het een (potentieel) beschermwaardige boom of een niet beschermwaardige boom?

- ☐ Beschermwaardig
☐ Potentieel beschermwaardig
☐ Niet beschermwaardig

Volgende

∨ Particulier/gemeentelijk/provinciaal

∨ Check kappen boom

< Vorige stap

Volgende stap >

Vergunningaanvragen

8) Ga in het omgevingsloket naar het kopje aanvragen en klik op 'start met aanvragen'

9) In het volgende scherm moet de naam van het project en projectomschrijving worden ingevuld voordat er naar de volgende stap kan worden gegaan.

10) punten 4 tot en met 7 onder de vergunningcheck kunnen nu op dezelfde wijze worden herhaald bij de aanvragen. Let op! Bij stap 5 kan er voor de aanvraag een bepaalde activiteit worden gekozen.

Kies voor de activiteit 'kappen van een boom' voor:

- OEFEN_kappen van een boom – Vergunning

Kies voor de activiteit 'plaatsen van een erfafscheiding' voor:

- OEFEN_bouwen van een terreinafscheiding – Vergunning

Bronnnenlijst

Literatuur

- **Van den Broek 2019**
J.H.G. van den Broek, *Handboek Omgevingswet in de praktijk*, Deventer, Wolters Kluwer 2019.
- **Van der Velde & Zebel-Vaudo 2019**
J. van der Velde, A.J.M. Zebel-Vaudo, *Werken met de Omgevingswet, Berghauser pont 2019*.
- VNG, *Handreiking toepasbare regels*, Den Haag, augustus 2019, Geraadpleegd van vng.nl/publicaties/handreiking-toepasbare-regels

Digitale bronnen

- Aan de slag met de omgevingswet, '*Digitaal stelsel omgevingswet: dit houdt het in*', aandeslagmetdeomgevingswet.nl
- Aan de slag met de omgevingswet, '*Lokale systemen bij overheden*', aandeslagmetdeomgevingswet.nl
- Aan de slag met de omgevingswet, '*Onderdelen landelijke voorziening*', aandeslagmetdeomgevingswet.nl
- Aan de slag met de omgevingswet, '*Schrijfwijze: schrijftips voor toepasbare regels*', aandeslagmetdeomgevingswet.nl
- Aan de slag met de omgevingswet, '*Toepasbare regels: dit houdt het in*', aandeslagmetdeomgevingswet.nl
- Aan de slag met de omgevingswet, '*Verandering op 3 gebieden: digitaal stelsel*', aandeslagmetdeomgevingswet.nl
- De pilotstarter VNG, '*Praktijkproef Omgevingsplan in klare (digi)taal*', depilotstarter.vng.nl
- De pilotstarter VNG, '*Praktijkproef toepasbare regels en vragenbomen*', depilotstarter.vng.nl
- De pilotstarter VNG, '*Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen, deel II (Kapvergunning)*', depilotstarter.vng.nl
- De pilotstarter VNG, '*Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen, deel III (Bijbehorend Bouwwerk)*', depilotstarter.vng.nl
- N. Loekemeijer, *Digitalisering onder de omgevingswet*, februari 2019, omgevingswet.net
- VNG, '*Artikel toepasbare regels* (rubriek omgevingswet)', vng.nl
- VNG, '*Nieuws, ondersteunt bij maken omgevingsplan en toepasbare regels*', vng.nl

Regelgeving en parlementaire stukken

- Kamerstukken II 2013/14, 33 962, nr. 3 (MvT)
- Kamerstukken II 2017/18, 34 986, nr. 3 (MvT)

Bijlagen

Bijlage I: dossieranalyse

Pilot	Deelnemers	Topic 1: Doel pilot	Topic 2: Aanpak/ stappenplan	Topic 3: Structurering van toepasbare regels	Topic 4: Opstelling vragenboom	Topic 5: Invulling beslistabel
<i>1) Praktijkproef toepasbare regels en vragenbomen</i>	-Gemeente Leiden, Den Haag, -ADSMO -PR13 -Uivo-cg.	Onderzoek of de lokale regels vergelijkbaar zijn, of deze regels te vertalen zijn in toepasbare regels en of deze regels vertaalbaar zijn naar input voor het DSO-loket.	Stap 1: Proces activiteit uitgewerkt (op lokaal en landelijk niveau). Stap 2: De juridische regels vertalen naar toepasbare regels. Stap 3: Toepasbare regels gemodelleerd naar een vragenboom. Stap 4: Uitkomst gemodelleerde vragenboom vertaald naar input voor in het DSO-Loket.	De toepasbare regels zijn gestructureerd van hoofdzaak naar bijzaak. De regels worden in een logische volgorde gesteld, zodat vragen die niet meer van toepassing zijn kunnen wegvallen.	De opstelling van de vragenboom begint bij een conclusie, waarin de vragenboom naartoe wordt gewerkt. Een conclusie kan worden gezien als de activiteit waar een vergunning voor kan worden aangevraagd. In dit geval plaatsen van een dakkapel. Aan de conclusie zijn de toepasbare regels gekoppeld.	In de beslistabel zijn de vragen gerangschikt naar de volgorde van de opgestelde toepasbare regels bij topic 4. In het beslistabel zijn de verschillende conclusies gekoppeld aan de antwoordmogelijkheden die gegeven kunnen worden bij het doorlopen van de opgestelde vragenboom.

Pilot	Deelnemers	Topic 1: Doel pilot	Topic 2: Aanpak/ stappenplan	Topic 3: Structurering van toepasbare regels	Topic 4: Opstelling vragenboom	Topic 5: Invulling beslistabel
2) <i>Praktijkproef Omgevingsplan in klare (digi)taal</i>	-Gemeente 's- Hertogenbosch, -VNG realisatie	Het opdoen van ervaring met het ontsluiten van een omgevingsplan naar toepasbare regels en de digitalisering van juridische regels voor gebruik in het DSO.	Stap 1: De juridische teksten zijn vertaald in een logisch model (=stroomschema) Stap 2: De vragen uit het stroomschema zijn herschreven naar regels in leesbare toepasbare regels. Stap 3: De stroomschema's zijn vertaald naar specifieke modellen (vragenbomen). Stap 4: Vertaling van modellen naar een bestand dat voldoet aan de Standaard Toepasbare Regels.	In een stroomschema is structuur gegeven aan de volgorde van de toepasbare regels. De regels zijn in logische volgorde opgesteld, zodat vragen die niet meer van toepassing zijn kunnen wegvallen. Daarnaast is er in een tabel aangegeven wat de logica is tussen de regels.	Net zoals bij dossier 1, wordt er ook in dossier 2 toegewerkt naar een conclusie (activiteit). Ook hier wordt aan de conclusie toepasbare regels gekoppeld.	In een beslistabel zijn de vragen gerangschikt naar de volgorde van de eerder opgestelde toepasbare regels bij topic 4. In het beslistabel zijn de verschillende conclusies gekoppeld aan de mogelijke antwoordmogelijkheden die gegeven kunnen worden bij het doorlopen van de opgestelde vragenboom.

<i>Pilot</i>	Deelnemers	Topic 1: Doel pilot	Topic 2: Aanpak/ stappenplan	Topic 3: Structurering van toepasbare regels	Topic 4: Opstelling vragenboom	Topic 5: Invulling beslistabel
			Stap 5: Bestand aanbieden aan DSO. Stap 6: Gevalideerd bestand wordt weergegeven als vragenboom in DSO.			
3) <i>Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen, deel II (Kapvergunning)</i>	-Gemeente Venlo, Den Haag, Rotterdam, Westland -RWS -VNG realisatie	Ervaring opdoen hoe lokale juridische regels kunnen worden 'vertaald' tot toepasbare regels en hoe het aanleverproces aan de Registratie Toepasbare Regels wordt ondersteund. Daarbij wordt specifiek ervaring opgedaan met	Stap 1: Analyseren van de beschikbare regels. Stap 2: Ordenen van de regels en beoordelen van afwijkingen. Stap 3: Bepalen van het pakket van regels. Stap 4: Opstellen van een logisch	De toepasbare regels zijn geordend in een tabel waarin wordt aangegeven wat de logica is tussen de regels. Er wordt uitgelegd welke regels weg zullen vallen bij beantwoording van bepaalde regels.	Ook in dossier 3 wordt er toegewerkt naar een conclusie (activiteit). Aan de conclusies worden de toepasbare regels gekoppeld.	In een beslistabel zijn de vragen gerangschikt naar de volgorde van de eerder opgestelde toepasbare regels bij topic 4. In het beslistabel zijn de verschillende conclusies gekoppeld aan de mogelijke antwoordmogelijkheden die gegeven kunnen worden bij het doorlopen van de opgestelde vragenboom.

<i>Pilot</i>	Deelnemers	Topic 1: Doel pilot	Topic 2: Aanpak/ stappenplan	Topic 3: Structurering van toepasbare regels	Topic 4: Opstelling vragenboom	Topic 5: Invulling beslistabel
		activiteiten waarbij ook lokale regels en lokale variatie gelden. Het vertalen van lokale en landelijke regels naar toepasbare regels. Leren hoe deze lokale regels kunnen worden gekoppeld aan landelijke regels. De regels kunnen gezamenlijk in één vragenboom worden verwerkt.	model (vragenboom). Stap 5: Opstellen van een vraagformulier. Het formulier kan in STTR worden aangemaakt om aan het DSO-loket te kunnen worden aangeboden.			
<i>4) Praktijkproef Toepasbare regels en vragenbomen, deel III (Bijbehorend Bouwwerk)</i>	-Gemeente Arnhem, Ede, 's-Hertogenbosch, Den Haag, Westland, Rotterdam, Amsterdam, Bergen op Zoom, Haarlemmermeer,	Afronden van de vragenboom voor een "bijbehorend bouwwerk" het opstellen van een vragenboom	Stap 1: Analyseren van de beschikbare regels. Stap 2: Ordenen van de regels en	De toepasbare regels zijn geordend in een tabel waarin wordt aangegeven wat de logica is tussen de regels. Er	Ook in dossier 3 wordt er toegewerkt naar een conclusie (activiteit). Aan de conclusies	In een beslistabel zijn de vragen gerangschikt naar de volgorde van de eerder opgestelde toepasbare regels bij topic 4. In het beslistabel zijn de verschillende conclusies gekoppeld

Pilot	Deelnemers	Topic 1: Doel pilot	Topic 2: Aanpak/ stappenplan	Topic 3: Structurering van toepasbare regels	Topic 4: Opstelling vragenboom	Topic 5: Invulling beslistabel
	Bergen op zoom, Nijmegen -RWS -VNG realisatie	voor hetzelfde proces, maar dan vanuit een 'schone lei' gedachte.	beoordelen van afwijkingen. Stap 3: Bepalen van het pakket van regels. Stap 4: Opstellen van een logisch model (vragenboom). Stap 5: Opstellen van een vraagformulier. Het formulier kan in STTR worden aangemaakt om aan het DSO- loket te kunnen worden aangeboden.	wordt uitgelegd welke regels weg zullen vallen bij beantwoording van bepaalde regels.	worden de toepasbare regels gekoppeld.	aan de mogelijke antwoordmogelijkheden die gegeven kunnen worden bij het doorlopen van de opgestelde vragenboom.

Bijlage II: ingevulde vragenlijst interview

Beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling

1. Wie bent u? (naam/leeftijd)
2. Wat is uw functie binnen gemeente Alphen aan den Rijn?
3. Waren de te nemen stappen in de beslisboom begrijpelijk?
4. Wat zijn volgens u succesfactoren?
 - 4a. Wat ging goed?
5. Heeft u knelpunten ervaren tijdens het doorlopen van de beslisbomen?
 - 5a. Wat ging niet goed?
 - 5b. wat klopt niet?
6. Heeft u nog verdere opmerkingen?

Vraag:	Beantwoording vraag:
1.	Roy Prins, 44
2.	Beleidsmedewerker R.O.
3.	Ja, voor mij wel
4	Dat het voor de burger duidelijk, begrijpelijk en niet te langdradig is.
4a.	Gen problemen ondervonden.
5	ID aanmaken. Het programma is klaarblijkelijk niet op alle browsers afgestemd.
5a.	Ik heb verder geen problemen ondervonden
5b.	Ik zie wel dat de naam van het type bouwwerk in de diverse stappen niet altijd gelijk is
6.	-

Bijlage III: ingevulde vragenlijst interview

Juridisch beleidsadviseur ruimtelijke ontwikkeling

1. Wie bent u? (naam/leeftijd)

Evelien Speelman, 48 jaar

2. Wat is uw functie binnen gemeente Alphen aan den Rijn?

Juridisch beleidsadviseur ruimtelijke ontwikkeling

3. Waren de te nemen stappen in de beslisboom begrijpelijk?

- Ja, i.h.a. begrijpelijk.
- Onder 2. Kies werkzaamheden komt het voor mij wat onduidelijk over dat eerst 'mijn keuzes' zijn aangegeven en dat je daarna in een zoekbalk komt om keuzes te maken.
- Onder 2. Kies werkzaamheden moet je nu een keuze maken door in de zoekbalk iets in te typen. Kan fijn zijn als er een overzicht met werkzaamheden is waar je uit kan kiezen. Aan de andere kant is het fijn dat je nu alles kan invullen, en hoeft niet letterlijk hetzelfde te zijn, dus dat werkt goed (bijv. bij erfafscheiding krijg je OEFEN Hek of schutting plaatsen, veranderen of verwijderen).
- Onder 2. Kies werkzaamheden worden bij invullen boom kappen nu nog 2 werkzaamheden gevonden (één van VNG). Je had aangegeven welke we moeten hebben, maar is anders onduidelijk dat je uit meer opties kan kiezen; moet dan uit beschrijving duidelijk zijn welke je moet hebben.

4. Wat zijn volgens u succesfactoren?

- 4a. Wat ging goed?

Algemeen

- Als je er even uit bent/ het invullen even onderbreekt voor wat anders, onthoudt het programma wat je hebt ingevuld, en kan je verder met de reeds ingevulde gegevens. Je hoeft niet opnieuw te beginnen, dat is erg fijn.
- Onder 2. Kies werkzaamheden kan je via invullen zoekbalk goed een werkzaamheid vinden, zonder dat je deze letterlijk hetzelfde moet noemen (zie ook opmerking onder vraag 3).
- werkt makkelijker om niet 2 werkzaamheden tegelijk te kiezen. Als je dan iets aanpast, moet je steeds de stappen voor beide werkzaamheden opnieuw doorlopen. Werkt makkelijker/ overzichtelijker als je één werkzaamheid tegelijk kiest.
-

Bomen vergunningcheck

- Link naar bomenkaart werkt goed; duidelijke kaart.
- Informatierondjes waar je op kan klikken werken goed en geven duidelijke info (bijv. over wat verstaan wordt onder vellen)

Erfafscheidig vergunningcheck

- Informatierondjes duidelijk wat onder openbaar toegankelijk gebied en gebouw wordt verstaan.

Bomen vergunningaanvraag

- Vanuit vergunningcheck waar onder resultaat aangegeven was dat ik vergunning moet aanvragen (voor kappen boom, beschermenswaardig, nog niet teniet door velling en reden velling geen van bovenstaande) goed doorgeleid naar Start aanvragen. Stappen aanvraag kon ik vervolgens goed doorlopen en waren duidelijk.

Erfafscheiding vergunningaanvraag

- Vanuit vergunningcheck (waar onder resultaat aangegeven was dat ik een vergunning moet aanvragen) goed doorgeleid naar starten aanvraag.

5. Heeft u knelpunten ervaren tijdens het doorlopen van de beslisbomen?

- 5a. Wat ging niet goed?

Bomen vergunningcheck

- Onder 3. Vragen beantwoorden: Bij de vraag 'wat is de reden dat u de boom wilt vellen?' is als optie gegeven 'vellen krachtens plantenziektenwet'. Is een toelichting/ verduidelijking mogelijk via een informatierondje wanneer dit het geval is?

Erfafscheiding vergunningcheck

- Je krijgt bij '3 Vragen beantwoorden' soms opnieuw een vraag gesteld, waar je eerder eigenlijk al antwoord op hebt gegeven. Kan waarschijnlijk niet anders opgebouwd, maar werkt wel wat verwarrend.
Bijv. als onder 'Bor Toestemmingsvrij' ingegeven dat bouwhoogte erfafscheiding hoger dan 1 m wordt, krijg je onder Hoogte erfperceelafscheiding als 3e vraag 'Wordt de erfafscheiding lager dan 1 m?'.
Ander voorbeeld: als je onder 'Bor Toestemmingsvrij mits' hebt ingevuld dat de bouwhoogte van de erfafscheiding hoger wordt dan 2 m, dan krijg je bij

'Hoogte erf- perceelafschieding' bij invullen erfafscheidig voor de voorgevelrooilijn ook de vraag 'Wordt de erfafscheidig lager dan 1 m?' (en bij invullen erfafscheidig achter de voorgevelrooilijn krijg je onder Alphen Stad/ Welstand de vraag 'Wordt de erfafscheidig hoger dan 2 meter?').

- Bij vraag 'Wordt de erfafscheidig geplaatst voor of achter de voorgevelrooilijn?' kan je alleen kiezen voor of achter de voorgevelrooilijn. Voorgevelrooilijn is toegelicht als de 'lijn die strak loopt langs de voorgevel van een bouwwerk'. Wat als er (nog) geen bouwwerk is? Of als er meer bouwwerken zijn?
- In alle gevallen dat je kiest voor erfafscheidig hoger dan 2 m krijg ik als uitkomst dat het verboden is. Heeft doorlopen rest vragenboom dan nog zin? Waarom is de vraag bij Alphen Stad/ Welstand bijv. toegevoegd? Zijn er welstandsgebieden waar wel een erfafscheidig hoger dan 2 m is/ kan worden toegestaan?
- Bij keuze voor erfafscheidig hoger dan 2 m is uitkomst dat de erfafschieding verboden is. Er is bij de uitkomst geen toelichting waarom, of dat onder andere/ welke voorwaarden een erfafscheidig wel is toegestaan.

Bomen vergunningaanvraag

- N.v.t. (liep wel goed en duidelijk).

Erfafscheidig vergunningaanvraag

- Onder 1. Project kon ik wel naam project invullen, maar bij vakje projectomschrijving kreeg ik steeds een technische storing. Ik kon ook niet naar volgende stap zonder invullen projectomschrijving: ook technische storing. Aanvraag via omgevingsloket dus niet gelukt.

- 5b. wat klopt niet?

Bomen vergunningcheck

- Bij niet beschermenswaardig en in eigendom van gemeente (lijkt me passend op dit adres) is resultaat: verboden. Als reden is aangegeven: 'De houtopstand valt onder gemeentelijk eigendom. U mag de houtopstand niet vellen zonder toestemming van de gemeente. Heeft u last van een gemeentelijke houtopstand? Neem dan contact op met de gemeente.' Kan je dan toestemming krijgen voor vellen van de houtopstand? En wat geldt voor de gemeente zelf?

- Soms is uitkomst: 'U heeft geen vergunning of melding nodig voor oEFEN_kappen van een boom.' Dan is de omschrijving 'voor oEFEN_kappen van een boom' nog wat onduidelijk. Het lijkt om verschillende werkzaamheden gaan, waar dit onder punt 4 (Resultaat) de uitkomst van kan zijn. Ik ga ervan uit dat het gaat om de eerder gekozen werkzaamheid.
- Er staat onder punt 4 Resultaat boven de uitkomst ook 'Voor 'boom of struik kappen of snoeien' geldt:'. In de eerdere stappen is het onduidelijk of het ook om snoeien gaat. Wat moet je invullen onder 'check kappen boom' (onder 3. Vragen beantwoorden) als je wil weten of je beschermenswaardige boom mag snoeien? Dat is geen 'vellen'? Dan loop je vast bij de vraag 'Wat is de reden dat u de boom wilt vellen' (als je onder 1s de boom al geheel/ gedeeltelijk tenietgegaan anders dan door velling nee hebt ingevuld), want daar is geen alternatief voor vellen?
- Soms staan er onder punt 4 Resultaat twee uitkomsten, bijv.:
 - U vraagt een vergunning aan voor oEFEN_kappen van een boom.
 - Voor houtopstand vellen is op dit moment geen vragenlijst van het rijk beschikbaar. Neem contact op met uw gemeente om te weten wat u moet doen.

Waarom staat de 2e uitkomst erbij? Wat voegt deze toe? Geldt de 1e uitkomst nog wel? Schept onduidelijkheid.
- Als de uitkomst is dat je een melding moet doen (bijv. bij potentieel beschermwaardig), dan staat er onder Tip Start een aanvraag dat je vanuit deze Vergunningcheck een aanvraag kan klaarzetten, en vervolgens dat je geen aanvraag/ melding kan indienen via het omgevingsloket en dat je contact moet opnemen met de gemeente voor melding voor oefen_kappen van een boom. De twee mededelingen klinken wat tegenstrijdig als dit de enige melding/ aanvraag is die je moet doen (eerst een tip, en dan kan het toch niet), maar is wel te volgen.

Erfafscheidig vergunningcheck

- Bij Alphen Stad/ Welstand staat bij de vraag 'Wordt de erfafscheiding hoger dan 2 meter?' een informatierondje. Met dit rondje wordt het begrip 'voorgevelrooilijn' toegelicht, maar dit komt in deze vraag niet voor?
- Bij diverse vragen over de erfafscheiding wordt het begrip 'erfafscheiding toegelicht' via een informatierondje. Hierin is aangegeven dat een erfafscheiding een natuurlijke vorm kan hebben, of een constructie is. De

werkzaamheid waarvoor de vragenboom wordt doorlopen is 'Hek of schutting plaatsen, veranderen of verwijderen'. Door toelichting begrip erfafscheiding enigszins onduidelijk of de vragenboom ook geldt voor plaatsen haag of heg. Misschien in deze toelichting dit nog iets verduidelijken. Bij keuze maken werkzaamheden (stap 2) is het overigens niet mogelijk om te kiezen voor haag of heg, wel voor erfafscheiding. Maar dan krijg je alleen als optie hek of schutting plaatsen, dus op zich is dit wel beperkt.

- Een vergunningplicht kom ik alleen tegen bij erfafscheiding hoger dan 1 m (Bor Toestemmingsvrij), lager dan 2 m en nog geen gebouw aanwezig waarmee verband (Bor Toestemmingsvrij mits), achter de voorgevelrooilijn (Hoogte erf- perceelafscheiding) en niet hoger dan 2 m (Alphen Stad/ Welstand). Klopt dit? Verder altijd toestemmingsvrij of niet toegestaan?
- Waarom kan en moet je bij doorlopen vragenboom als onder vorige punt na antwoord dat nog geen gebouw aanwezig is aangeven of de erfafscheiding wordt geplaatst voor of achter de voorgevelrooilijn? Er is geen sprake van voorgevelrooilijn als er geen gebouw is (zie toelichting begrip voorgevelrooilijn)? Als je aangeeft achter voorgevelrooilijn is er een vergunningplicht, bij voor voorgevelrooilijn krijg je nog andere vragen, maar is het in elk geval verboden (vraag afstand tot openbaar toegankelijk water heeft geen zin).
- Bij de vraag of de erfafscheiding op minder dan 1 m wordt geplaatst tot openbaar toegankelijk water heb je keuze ja, nee of n.v.t.. Waarom de laatste optie? Als het antwoord niet ja is, dan is het toch nee (op meer dan 1 m van aanwezig water of niet op minder dan 1 m van water omdat dat er niet is).

Bomen vergunningaanvraag

- n.v.t., zie vraag 5a.

Erfafscheiding vergunningaanvraag

- Lukte niet, zie vraag 5a.

6. Heeft u nog verdere opmerkingen?

Bijlage IV: ingevulde vragenlijst interview

Juridisch beleidsadviseur ruimtelijke ontwikkeling

1. Wie bent u? (naam/leeftijd)

Inge Logtmeijer, 44 jaar

2. Wat is uw functie binnen gemeente Alphen aan den Rijn?

Beleidsadviseur/jurist ruimtelijke ontwikkeling

3. Waren de te nemen stappen in de beslisboom begrijpelijk?

Ja, de stappen waren begrijpelijk

4. Wat zijn volgens u succesfactoren?

- 4a. Wat ging goed?
- Bij de beslisbomen voor de activiteit 'kappen van een boom' ondervond ik geen problemen.
- Veel icoontjes met uitleg, dat is prettig.

5. Heeft u knelpunten ervaren tijdens het doorlopen van de beslisbomen?

- 5a. Wat ging niet goed?
- 5b. wat klopt niet?

In bijgevoegde documenten vind je de beslisbomen voor de activiteit 'plaatsen van een erfafscheiding' en mijn opmerkingen daarover met begeleidende foto's.

Aanvraag terreinafscheiding

20200605_124427.jpg - Windows Photo Viewer

Bestand ▾ Afdrukken ▾ E-mail ▾ Branden ▾ Openen ▾

4. Vragen beantwoorden Stap 4 van 7

OEFEN_bouwen van een terreinafscheiding - Vergunning

^ Bestemmingsplan

Wat is de bouwhoogte van de erf- of perceelsafschieding in meters? ⓘ

2

⚠ Het antwoord mag maximaal 34 cijfers bevatten.

Wordt de erf- of perceelsafschieding voor de voorgevelrooilijn geplaatst of achter de voorgevelrooilijn? ⓘ

☒ achter de voorgevelrooilijn

☐ voor de voorgevelrooilijn

< Vorige stap

Volgende stap >

12:59 5-6-2020

Dit was een bijzondere melding.....ik ben een stap terug gegaan en toen pikte het systeem de 2 meter wel.

20200605_124542.jpg - Windows Photo Viewer

Bestand ▾ Afdrukken ▾ E-mail ▾ Branden ▾ Openen ▾

OEFEN_bouwen van een terreinafscheiding - Vergunning

^ Materiaal erf- of perceelsafschieding

Van welk materiaal zal er gebruik worden gemaakt?

In de welstandsnota zijn er basiscriteria opgenomen. Materialen zoals:

- te begroeien draadstaal
- gaas
- spijlen
- metselwerk
- hout

Link naar welstandsnota:
<https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutout/Actueel/Alphen aan den Rijn/CVDR602792.html>

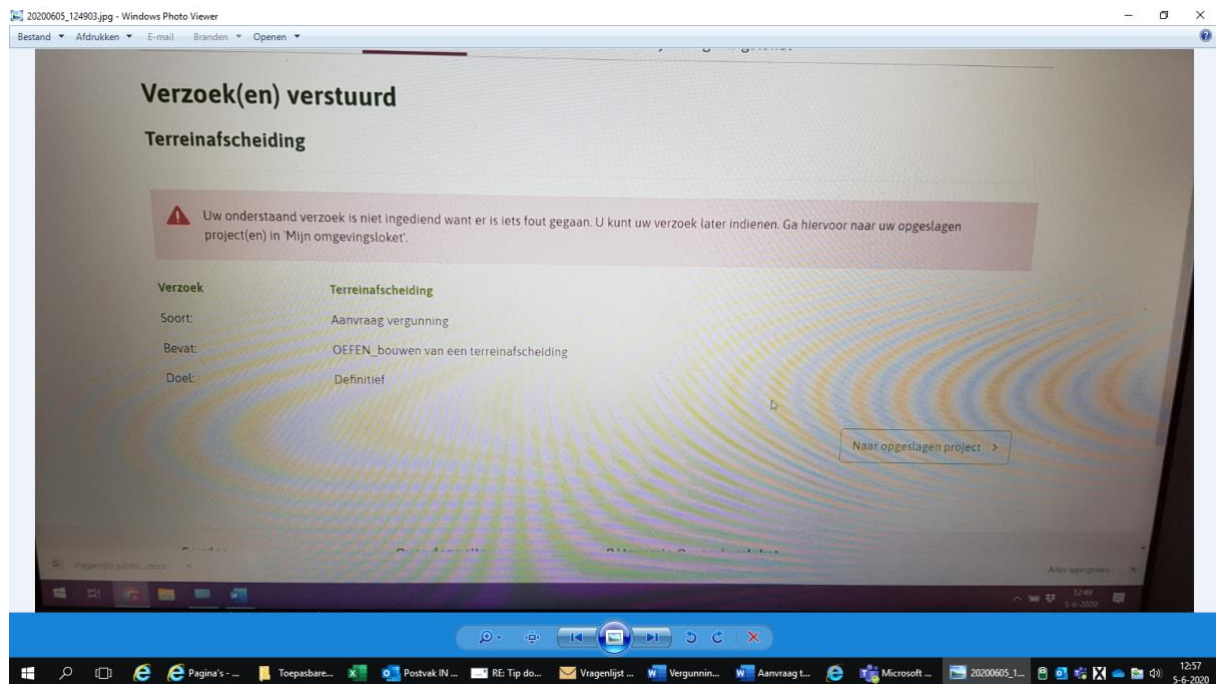
+ Document toevoegen

Volgende

^ Aanzicht tekening erf- of perceelsafschieding

12:58 5-6-2020

Ik zou denk ik als leek me afvragen wat het er toe doet van welk materiaal de terreinafscheiding gemaakt is. Er wordt een link met de Welstandsnota gemaakt, maar het is niet duidelijk of je terreinafscheiding daaraan moet voldoen.

Bij het indienen van mijn aanvraag, kreeg ik bovenstaande melding. Wellicht een hapering van het systeem.....?

6. Heeft u nog verdere opmerkingen?

-

Bijlage V: ingevulde vragenlijst interview

Docent hogeschool Leiden i.v.m. Samenwerking omgevingsmanager
gemeente Alphen aan den Rijn

1. Wie bent u? (naam/leeftijd)

Janneke van de Vorstenbosch (42)

2. Wat is uw functie binnen gemeente Alphen aan den Rijn?

Samenwerking met Omgevingsmanager van de gemeente Alphen aan den Rijn, vanuit Hogeschool Leiden.

3. Waren de te nemen stappen in de beslisboom begrijpelijk?

Ik vond het wel te volgen.

4. Wat zijn volgens u succesfactoren?

- 4a. Wat ging goed?

Ik kwam goed door de stappen heen.

5. Heeft u knelpunten ervaren tijdens het doorlopen van de beslisbomen?

- 5a. Wat ging niet goed?

Ik kwam goed door de stappen heen.

- 5b. wat klopt niet?

Vergunningcheck Erfafscheiding

Bij de beslisboom over de erfafscheiding wordt als eerste vraag gesteld:

‘Wordt de erfafscheiding hoger dan 1 meter?’

Als je daarna naar de vraag gaat: ‘wordt de erfafscheiding hoger dan 2 meter?’

***en je vult daar ‘ja’ in, dan krijg je daarna 3 vragen, de eerste gaat over de
voorgevelrooilijn, de tweede over erfafscheiding gericht naar openbaar***

toegankelijk water en dan staat er een derde vraag die overbodig is, namelijk: 'Wordt de erfafscheiding lager dan 1 meter?'. Die vraag had ik als eerste al beantwoord en later heb ik zelfs aangeklikt dat de erfafscheiding hoger dan 2 meter wordt.

OEFEN Hek of schutting plaatsen, veranderen of verwijderen

▼ Bor Toestemmingsvrij	1 van 1 beantwoord
^ Bor Toestemmingsvrij mits 1 van 1 beantwoord	
Wordt de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding hoger dan 2 meter? ⓘ ☒ Ja ☐ Nee	
Volgende	
▼ Hoogte erf- perceelafscheiding	2 van 3 beantwoord
▼ Alphen Stad/ Welstand	1 van 1 beantwoord

OEFEN Hek of schutting plaatsen, veranderen of verwijderen

▼ Bor Toestemmingsvrij	1 van 1 beantwoord
▼ Bor Toestemmingsvrij mits	1 van 1 beantwoord
^ Hoogte erf- perceelafscheiding 2 van 3 beantwoord	
Wordt de erfafscheiding geplaatst voor of achter de voorgevelrooilijn? ⓘ ☒ Voor de voorgevelrooilijn ☐ Achter de voorgevelrooilijn	
Wordt de erf- of perceelafscheiding op minder dan 1 meter geplaatst van het openbaar toegankelijk water? ⓘ ☒ Ja ☐ Nee ☐ Niet van toepassing	
Wordt de erfafscheiding lager dan 1 meter? ⓘ ☐ Ja ☐ Nee	
Volgende	
▼ Alphen Stad/ Welstand	1 van 1 beantwoord

Aanvraag vergunning Erfafscheiding

Bij de aanvraag voor een vergunning voor de erfafscheiding moet je bij de eerste vraag een waarde invullen voor de bouwhoogte van de erfafscheiding. Daar had ik 1,80 meter ingevuld. Het systeem geeft dan een rare foutmelding. Wat had ik hier dan in moeten vullen? Mijn schutting is niet 1 meter en ook niet 2 meter...? Zie uitsnede hieronder.

OEFEEN_bouwen van een terreinafscheiding - Vergunning

^ Bestemmingsplan

Wat is de bouwhoogte van de erf- of perceelafscheiding in meters?

1,80 meter

Het antwoord mag maximaal 34 cijfers bevatten.

Een erfafscheiding is een constructie om de grens met bijvoorbeeld de buren aan te geven. Een erfafscheiding kan een natuurlijke vorm hebben zoals een haag of heg, of een constructie in de vorm van een schutting of een hekwerk.

Wordt de erf- of perceelafscheiding voor de voorgevelrooilijn geplaatst of achter de voorgevelrooilijn?

☐ achter de voorgevelrooilijn

☐ voor de voorgevelrooilijn

< Vorige stap

Volgende stap >

Vergunningcheck Kappen van een boom

Bij de vergunningcheck voor het kappen van een boom moet je allereerst aangeven of het om een beschermwaardige boom gaat. Dat kan je goed opzoeken op de kaart die is bijgevoegd. Maar als je daar dan als antwoord ‘nee’ geeft, dus nee, het gaat om een niet-beschermwaardige boom, dan moet je daarna invullen of de boom eigendom is van een particulier, van de gemeente of van de provincie. Hoe weet je of een boom in eigendom is van de gemeente of de provincie? Als een boom in de openbare ruimte staat, dan weet ik niet of deze van de gemeente of provincie is.

Boom of struik kappen of snoeien

▼ Beschermwaardig

1 van 1 beantwoord

^ Particulier/gemeentelijk/provinciaal

Betreft het een particuliere boom? Of is de boom in eigendom van de gemeente of provincie?

☒ In eigendom van de gemeente

☐ In eigendom van de provincie

☐ In eigendom van een particulier

Volgende

▼ Check kappen boom

2 van 2 beantwoord

Wellicht is het aan te raden om daar nog eens de bomenkaart bij te voegen, zodat je kan kijken van wie de boom is. De informatie die nu onder het ‘i-tje’ staat, is niet voldoende.

Boom of struik kappen of snoeien

▼ Beschermwaardig

1 van 1 beantwoord

^ Particulier/gemeentelijk/provinciaal

Betreft het een particuliere boom? Of is de boom in eigendom van de gemeente of provincie?

☐ In eigendom van de gemeente
☐ In eigendom van de provincie
☐ In eigendom van een particulier

Bomen kunnen in eigendom zijn van een particulier, de gemeente of de provincie.

- In eigendom van een particulier:
de boom is in eigendom van een burger, bedrijf of vereniging.
- In eigendom van de gemeente:
de boom is in eigendom van de gemeente.
- In eigendom van de provincie:
de boom is in eigendom van de provincie.

×

Volgende

Aanvraag vergunning Kappen van een boom

Verder spreek je bij de vergunningaanvraag voor het kappen van een boom ineens van houtopstanden.

6. Heeft u nog verdere opmerkingen?

Vraag:	Beantwoording vraag:
1.	Kijk goed naar dubbele vragen
2.	Probeer foutmeldingen te voorkomen, zorg dat het systeem ook meters achter de komma accepteert
3.	Bomenkaart met overzicht eigenaar toevoegen aan vergunningcheck
4	
4a.	
5	
5a.	
5b.	
6.	

Bijlage VI: ingevulde vragenlijst interview

Contractbeheerder arbeidsparticipatie

1. Wie bent u? (naam/leeftijd)
2. Wat is uw functie binnen gemeente Alphen aan den Rijn?
3. Was het doorlopen van de beslisboom begrijpelijk?
 - 3a. Zo nee? Wat was niet begrijpelijk?
4. Is de taal in de beslisboom begrijpelijk?
 - 4a. Heeft de toelichting geholpen?
5. Heeft u nog andere knelpunten ervaren?
 - 5a. Zo ja? Welke knelpunten?
6. Heeft u nog overige opmerkingen?

Vraag:	Beantwoording vraag:
1.	Paula Hellmann/59 jaar
2.	Contractbeheerder Arbeidsparticipatie Rijnvicus/Privacy contactpersoon voor Team Arbeidsparticipatie
3.	Ja
3a.	nvt
4.	Nee, niet altijd/houtopstand en stobbe bijv.
4a.	Nee, niet altijd
5.	Ja, zie bij Mijn bevindingen
5a.	Bijv. dat er tekeningen op schaal ingediend dienen te worden
6.	Ik heb 4 kantjes van een schriftje vol geschreven met mijn bevindingen:

Mijn bevindingen:

Algemeen: de link die ik ontvangen had werkte niet in Internet Explorer. Indien een burger een link doorgemailed krijgt van een medewerker van de gemeente naar de site van het Omgevingsloket dan moet er melding gemaakt worden welke browser gebruikt moet worden.

Disclaimer: er staat Welkom OP het nieuwe omgevingsloket, dat moet natuurlijk BIJ zijn.

Vergunningscheck Kappen van een boom:

1. Let op dat er uiteindelijk een goed geformuleerde zin in het Nederlands uitkomt. Bijv. U heeft geen vergunning of melding nodig voor kappen van een boom. Hier hoort te staan: U heeft geen vergunning **nodig of hoeft geen melding te doen** voor het kappen van een boom.

2. Er staat ineens houtopstand achter de i van informatie, maar geen uitleg daarbij wat dat betekent. Bij de vergunningsaanvraag wordt dit wel uitgelegd, maar staat er hakhout, houtwal of boom. Dan weet ik weer niet wat er met hakhout of houtwal wordt bedoeld. Bij hakhout denk ik aan stukjes hout van een al gekapte boom en een houtwal doet me denken aan opgestapelde boomstammen. Maar beiden (hakhout en houtwal) hoeven dan niet meer geveld (gekap) te worden. Dus weet ik echt niet wat ik daarmee aan moet.
3. Niet beschermwaardig/provincie. Klik op i (informatie): daar staat gemeente en niet provincie.
4. Stap 3: woorden als 'teniet gegaan', stobbe (waarom niet gewoon 'boomstronk' of 'boomstomp?'), afzetten (waarom niet gewoon 'afzagen'), met als doelstelling (waarom niet gewoon 'met het doel') maken het voor mij minder leesbaar.
5. Kies 'Beschermwaardige boom en niet teniet gegaan'. Bij reden staan diverse zaken die niet uitgelegd worden: plantenziektenwet; 'dunnen' etc.
6. Verschil vergunning en melding wordt niet uitgelegd. Inhoud wordt uitgelegd, maar niet waarom er voor sommige zaken een vergunning nodig is en voor anderen alleen een melding hoeft te worden gedaan.
7. Er staat soms Tip: start een aanvraag en daaronder ineens U kunt geen aanvraag indienen, neem contact op met uw gemeente. Dit kan te maken hebben met het feit dat het loket pas echt 'opengaat' op 1-1-2021, maar anders is het verwarrend.

Aanvraag vergunning Kappen van een boom:

1. **Algemeen:** Je wordt tijdens het invullen geconfronteerd met allerlei vragen om zaken in bijlagen toe te voegen. Een lijst met deze zaken zou eigenlijk voordat iemand start met de aanvraag bekend moeten zijn bij de aanvrager. Het lijkt mij frustrerend als je bij iedere vraag weer een bestand in een bijlage moet toevoegen dat eerst nog geproduceerd moet worden en opgeslagen op de pc.
2. **Algemeen:** Er moet ook goed gekeken worden naar mogelijkheden dat mensen sommige vragen gewoon beantwoorden tijdens het invullen zonder een bijlage toe te hoeven voegen. Als je vraagt naar een kleur, diameter, hoeveelheid of soort, mogelijkheid herplanting dan is dat naar mijn mening onnodig moeilijk doen door een bijlage te vragen.
3. Stap 4: er waren geen vragen in de oefenmodule: klopt dat?
4. Er wordt gevraagd naar de diameter van de houtopstand: hoe bepaal je dat van hakhout of houtwal?
5. Wat mij hogelijk verbaasde is de vraag over de kosten die gemaakt moeten worden om de houtopstand te vellen. Waarom wordt dit gevraagd: krijgen burgers subsidie

voor het vellen? Zo niet, dan is dit een onnodige en ongewenste vraag: het is zelfs privacyschending (AVG). Als de gemeente dit wil weten met een goede reden, dan moet dit uitgelegd worden.

Vergunningscheck Hek plaatsen:

1. Bor Toestemmingsvrij: er wordt geen uitleg gegeven wat Bor is (ik denk dan aan Bor de wolf van de Fabeltjeskrant....ik werk bij de gemeente, dus weet het wel, maar de meeste gewone burgers weten niet wat Bor betekent).
2. Bor Toestemmingsvrij mits: heb ik aangegeven dat het niet hoger dan 2 meter wordt en dan wordt dat bij Alphen Stad/Welstand nogmaals gevraagd?
3. Bij kopje 'Hoogte erf-perceelafschieding' gaat het niet alleen over de hoogte maar ook of het hek voor of achter de voorgevelrooilijn komt...dus dekt de lading niet.

Aanvraag vergunning Hek plaatsen:

1. **Algemeen:** zie punt 1 en 2 Algemeen bij Aanvraag vergunning Kappen van een boom.
2. **Algemeen:** ik wil een schutting plaatsen en dan moet ik de hele welstandsnota doornemen?
3. Aanzichttekening erf- of perceelafschieding: de zijde's van de erfafschieding worden weergegeven zonder diepte. Wat wordt bedoeld met 'diepte'?
4. De tekeningen die bijgevoegd dienen te worden moeten op schaal gemaakt worden. Waarom worden er 2 tekeningen gevraagd? Kan dat niet in 1 tekening duidelijk gemaakt worden? Wat vraag je van een burger als je tekeningen op schaal wilt en met welke reden? Ik zou deze tekeningen niet zelf kunnen maken omdat ik niet onderlegd ben in het op schaal tekenen.

Algemeen beeld van deze manier van vergunning aanvragen:

Als ik als burger een aanvraag op deze manier moet doen, dan zou ik halverwege opgeven. Ik dacht dat wij het makkelijker voor de burger zouden maken met dit loket, maar er worden teveel zaken gevraagd waarvoor je iemand zou moeten inhuren (tekening op schaal maken, taalkundige/google translate) om de aanvraag door te kunnen zetten. Dat brengt weer kosten met zich mee. Ook het moeten bijvoegen van bijlages terwijl het gewoon om het opgeven van een kleur, hoeveelheid of anderszins makkelijk in te vullen zaken gaat, is niet burgervriendelijk. Terwijl men gewoon een hek wil plaatsen tussen de tuin van de buurman en de eigen tuin.

Het effect kan zijn dat mensen

1. Het opgeven uit frustratie en geen vergunning aanvragen;
2. Het hek gewoon plaatsen zonder vergunning.

Bijlage VII: ingevulde vragenlijst interview

Gegevensbeheerder data management

1. Wie bent u? (naam/leeftijd)

Hermina Cuperus

2. Wat is uw functie binnen gemeente Alphen aan den Rijn?

Senior Gegevensbeheerder Data Management

3. Was het doorlopen van de beslisboom begrijpelijk?

- 3a. Zo nee? Wat was niet begrijpelijk?

Bij de vergunningencheck snap ik niet waarom er werkzaamheden moeten worden ingevuld, terwijl er al staat dat ik een boom wil kappen of snoeien. En wat is het verschil tussen deze 2?

Zoek uw werkzaamheden

Er zijn 2 werkzaamheden gevonden voor "boom kappen"

- ☒ Boom of struik kappen of snoeien
- ☐ VNG Boom of struik kappen of snoeien

< Vorige stap

En als ik dan voor <volgende> kies krijg ik weer het zelfde scherm, verwarrend:

Mijn keuzes

Boom kappen of snoeien

+ Werkzaamheid toevoegen

4. Is de taal in de beslisboom begrijpelijk?

- 4a. Heeft de toelichting geholpen?

Is dit bedoeld voor de 'argeloze burger'? Dan vind ik het taalgebruik wel een beetje ambtelijk en 'jargon'. Ik heb geen idee wat er met 'houtopstand' wordt bedoeld. Helemaal de zin 'heeft u last van gemeentelijke houtopstand' vind ik eigenlijk wel lachwekkend.

Voor 'boom kappen of snoeien' geldt:

🚫 **Verboden** voor oEFEN_kappen van een boom. ⓘ

De houtopstand valt onder gemeentelijk eigendom. U mag de houtopstand niet vellen zonder toestemming van de gemeente. Heeft u last van een gemeentelijke houtopstand? Neem dan contact op met de gemeente.

< Vorige stap

Bedoel je met deze uitkomst 'U mag deze boom niet zonder vergunning kappen?' of 'Het is verboden om deze boom te kappen'? zet dat er dan ook neer (als het kan 😊)

In het resultaat hieronder is het taalgebruik verwarrend. Eerst wordt de tip gegeven om een aanvraag te starten, vervolgens wordt aangegeven 'u kun geen aanvraag of melding indienen via het omgevingsloket'. Kan ik nou wel of geen aanvraag indienen?

4. Resultaat

Stap 4 van 4

Boom kappen of snoeien

Voor 'boom kappen of snoeien' moet u het volgende doen:

⚠️ U doet een **melding** voor oEFEN_kappen van een boom. ⓘ

Tip: Start een aanvraag

U kunt vanuit deze Vergunningcheck een aanvraag klaarzetten. Ga daarvoor naar aanvragen en vul een projectnaam in. Dan worden uw locatie en activiteiten bewaard. Dat scheelt u veel werk in de toekomst.

Voor de volgende activiteiten kunt u geen aanvraag of melding indienen via het omgevingsloket.

Neem contact op met uw **gemeente** voor:

- Melding voor OEFEN_kappen van een boom (OEFEN_kappen van een boom)

5. Heeft u nog andere knelpunten ervaren?

- 5a. Zo ja? Welke knelpunten?

Bij aanvragen krijg ik 'technische storing' ook onder google Chrome.

Ook als ik de door jou aangegeven projectnamen invoer.

6. Heeft u nog overige opmerkingen? Niet alles kunnen testen dus.

OOOOH!!! Nu zie ik dat er toch projecten open staan bij 'mijn omgevingsloket'. Toevallig dat ik daar even keek, niet heel intuïtief om daar te gaan kijken als de aanvraag een technische storing oplevert. Niet duidelijk.

Maar openen lukt niet, weer technische storing. Verwijderen lukt wel gewoon.

Bijlage VIII: ingevulde vragenlijst interview

Regisseur vastgoed en exploitaties

1. Wie bent u? (naam/leeftijd)
2. Wat is uw functie binnen gemeente Alphen aan den Rijn?
3. Was het doorlopen van de beslisboom begrijpelijk?
 - 3a. Zo nee? Wat was niet begrijpelijk?
4. Is de taal in de beslisboom begrijpelijk?
 - 4a. Heeft de toelichting geholpen?
5. Heeft u nog andere knelpunten ervaren?
 - 5a. Zo ja? Welke knelpunten?
6. Heeft u nog overige opmerkingen?

Vraag:	Beantwoording vraag:
1.	Frans Krabbendam, 54
2.	Regisseur vastgoed en exploitaties
3.	Zeker niet in alle gevallen
3a.	Er wordt in de beslisboom in een aantal gevallen verondersteld dat de aanvrager over bepaalde kennis beschikt, en m.i. is dat niet altijd realistisch. Bijvoorbeeld: Wie is de eigenaar van de boom ? Is de boom beschermenswaardig ? Ik vraag mij af hoe een leek dat moet weten ? Een extra button voor toelichting / doorlinken kan dan helpen.
4.	Niet altijd
4a.	Wordt regelmatig jargon gebruikt, dat lang niet altijd wordt uitgelegd: Bijvoorbeeld: 'voorgevelrooilijn', 'natuurlijk persoon'. Ook hier kan een toelichting, of schets als het om bijvoorbeeld de voorgevelrooilijn gaat, helpen.
5.	Het aanvraagproces is te ingewikkeld voor mensen die digitaal minder handig zijn.
5a.	Dat zit m.i. vooral in de verplichte toevoeging van documenten, bijvoorbeeld van te kappen houtopstand (met nummeraanduiding op de foto/ schets !), een aanzicht tekening, de boogde kleur van een erfafscheiding. Dan ben je erg onthand als je geen scanner in huis hebt of niet weet hoe je nummers moet toevoegen op een eigen

	gemaakte foto. Waarom geen vrije invulvelden en wat gebeurt er als de aanvraag wordt gedaan zonder deze bijlagen ?
6.	Als gemeente zul je moeten blijven voorzien in een mogelijkheid om aanvragers te helpen bij invullen..

Bijlage IX: ingevulde vragenlijst interview

Landmeter

1. Wie bent u? (naam/leeftijd)
2. Wat is uw functie binnen gemeente Alphen aan den Rijn?
3. Was het doorlopen van de beslisboom begrijpelijk?
 - 3a. Zo nee? Wat was niet begrijpelijk?
4. Is de taal in de beslisboom begrijpelijk?
 - 4a. Heeft de toelichting geholpen?
5. Heeft u nog andere knelpunten ervaren?
 - 5a. Zo ja? Welke knelpunten?
6. Heeft u nog overige opmerkingen?

Vraag:	Beantwoording vraag:
1.	Wim Kastelein, 64
2.	Landmeter
3.	Voor mij wel, had soms wel wat is nu de bedoeling.
3a.	Voor de gemiddelde burger denk ik niet. Is checken anders dan aanvragen? Zal bij velen vragen oproepen.
4.	Nee, veel termen voor een leek.
4a.	Zonder lukt het niet
5.	Werkt alleen in Chrome?.Als het niet overal werkt zal men direct afhaken.
5a.	Weet niet of het op een Ipad werkt, wordt wel heel veel gebruikt
6.	Vreemd dat er geen meldingsplicht is. We hebben de BAG met een wettelijke inmeet plicht? Hoe kan je als gemeente weten dat er iets zonder vergunning is gebouwd. Waar blijft het beginsel van gelijkheid, zeker met bouwwerken waar je op de grens zit van wel of geen vergunning. Hoe vul ik de grenswaarden in om toch vergunningsvrij te zijn. Is iets wat we nu al dagelijks tegenkomen, zelfs een aannemer gaf aan dat hij het nu al niet meer snapt!